

Ved' mne dál, cesto má

Jaromír Slaviček

Ved' mne dál, cesto má

Jaromír Slavíček

ELTISK Uherský Brod

Autorské právo © Jaromír Slaviček 2015
Fotografie © Jaromír Slaviček 2015
Ilustrace na přední straně obálky © Jana Jurásková 2015

Vydal ELTISK Uherský Brod v roce 2015

ISBN 978-80-88116-06-6

Obsah

Za mystikou!	7
K dávnému hradisku	8
Cesta do pravěku	11
K tvrzi u Šarov	14
Po stopách hradů	17
K sídlu bojovníků	22
K tajemnému Hřádku	26
K částkovskému „hradu“	29
Dobýt Kanšperk	31
Objevit mohylovník na Uherskobrodsku	34
S obavami na Klášťov	37
K tajemnému Gradci	40
Ke Keltům	42
Do doby kamenné, sprašovou hlínou svěcené.	46
K hrádku Rýsov	49
K zaniklé osadě	52
Ale i bez mystiky je u nás krásně.	55
K březovské kyselce	56
K pašovickému Žižkovu dubu	58
Krásnou Bošáckou dolinou	60
Kolem Prakšic	63
Do zaniklých lomů	66
Za orchidejemi	68
Na hostětínské moštobraní	70
Pohádkovými Kopanicemi	73
Podzimními Bojkovicemi	75

Krok za krokem Hluckou pahorkatinou	78
Kolem Provodova.....	81
Slavičínskem.....	83
Luhačovickým Zálesím.....	86
Přes Vizovické vrchy	89
Na Studený vrch.....	92
Uzavřít rozhlednu na Velkém Lopeníku	95
Podél Bařova kanálu	97
Rudickými lesy	99
„Ohnivou“ stezkou	102
Ke strmému Vršatci.....	105
Lesy Hlubočku	108
Krajem žitkovských bohyň k pramenům Olšavy.....	111

Motto:

„Ve světě je mnoho, přemnoho krásných krajin, ale nejhezčí je ta naše...“

Jaromír Slaviček

Za mystikou!

K dávnému hradisku

Ale kudy, vrtalo mně při cestě autobusem hlavou.

Podle mapy se mělo rozkládat na západ od obce Pradliska.

V daném směru se nachází Oberský hřbet, protáhlá vyvýšenina, na jejímž začátku se nachází zbyteček hrádku Rýsov.

Jen o kilometr jižněji od něho, na témže hřbetu, se má rozkládat vlastní vrch Oberský a již uvedené hradisko.

To všechno jsem si musel přirozeně ověřit.

Vydal jsem autobusem do Biskupic a odtud tímtéž dopravním prostředkem do Pradlisek.

Tato nevelká a v údolí usedlostmi rozptýlená obec je v letním období známa především bohatým výskytem hub.

Já však zprvu v obci pátral po sirovodíkovém prameni, který se v těchto místech měl také podle mapy nacházet.

V jeho hledání mně pomohla sympatická žena z jednoho domu u silnice. Pracovala na zahrádce a po mém dotazu ukázala na pramennou jímku za silnicí.

Dokonce mně darovala i plastickou láhev na vodu s varováním, abych byl následným výstupem do kopce opatrný. Zřejmě si všimla, že už mám abrahámoviny dost daleko za sebou.

Uznal jsem, že má pravdu a šel si naplnit láhev minerální vodou.

Ale abych pravdu řekl, voda moc po sirovodíku nechutnala. V Nezdenicích na Brodsku máme silnější vývěr...

No ale první úkol, vyhledání pramene, jsem měl splněný a mohl se vydat nahoru kopcem.

Počal jsem pátrat po hradisku výstupem do kopce, přičemž jsem si všiml okolního terénu a vegetace.

Musel jsem dát mykologickým informacím za pravdu.

Kolem lesní cesty bylo balvanů různé velikosti až až a mezi nimi ležících polštářů mechů rovněž.

Takový biotop přece v nejvyšší možné míře houbám svědčí.

Kdepak ty naše „parkové“ lesy kolem Uherského Brodu.

Moje další kroky se ale postupem doby začaly komplikovat.

Strmost svahu, který jsem zdolával, rychle narůstala, no a když jsem před sebou spatřil skalní sráz výšky asi tak dvacet metrů, začal jsem pomýšlet na ústup.

Po krátké úvaze jsem však pokračoval dále, skálu jsem obešel, abych se následně dostal do míst plných starých a mohutných pařezů.

Některé z nich byly osmahlé, zřejmě se při čištění paseky používal i oheň.

V těch místech už byl svah natolik strmý, takže jsem občas musel vystupovat po čtyřech.

Člověk si myslí, že v našem kraji je nejtěžší výstup na Velkou Javořinu nebo Velký Lopeník.

Vrch Oberský, vysoký jen málo přes 400 metrů, mě ale přesvědčil, že i malé kopce dají jedinci, jak se říká, hodně zabrat.

Konečně jsem stanul na jeho vrcholu.

Čekala mě na něm plošinka, mírný vánek a překrásný výhled téměř do všech světových stran, hlavně na okolní kopce.

Naproti Oberskému vrchu ležící o něco vyšší Komonec je veřejnosti známý především zbytky hradů Starý Světlov a Engelsberk, kterému se jinak říká Sehradický hrad.

Nemohl jsem se vynadívat, ale bylo nutno se zajímat o polohu vlastního hradiště.

Vyvýšenina, na které jsem stál, byla poměrně ostře ohraničena již uvedenou vrcholovou plošinkou.

Říkal jsem si, no přece tady muselo stát to hradiště, kde jinde by byly tak příhodné podmínky pro jeho obranu.

Údaje z literatury však jeho polohu uvádějí kousíček vedle.

V roce 1982 archeolog V. Dohnal objevil na severním obvodu polohy „Oberský“ asi 50 m dlouhou, obloukovitě stočenou kamennou hráz, obrácenou proti níže položenému přístupovému sedlu, a také na jižní straně byl podle něj vrchol chráněn dvěma nad sebou ve svahu umístěnými terasovými stupni.

Tyto nálezy však označil za struktury přírodního rázu a svou zprávu uzavřel konstatováním, že poloha „Oberský“ nebyla uměle opevněna.

Na druhou stranu však zde bylo v roce 1989 pomocí mikrosondáže objeveno několik kovových předmětů: štíhlá železná sekerka s uzavřenou oválnou tulejkou, několik hřebů s plochou kruhovou hlavicí nebo s úzkou hlavicí ve tvaru T, část ploché tyčinky se zpětně zahnutým koncem a plná bronzová kulička se závěsným očkem.

Ačkoliv zde nebyl zjištěn keramický materiál, lokalita byla na základě oněch nálezů zadokumentována do období púchovské kultury na přelomu tisíciletí.

Takže tady musel kdysi lid dávný přece jenom přebývat.

Snad jsem tedy na tom hradisku byl...

Nechtěl jsem se vracet stejnou cestou a tak jsem volil sestup lesem, kudy to jenom šlo. A ono to moc nešlo.

Přecházet padlé stromy a sklouzávat po loňském listí člověku moc nepřidá.

Navíc jsem ztratil pojem, kde se vlastně nacházím.

Návrat byl tedy hodně náročný.

Obával jsem se, abych se nedostal na hranu skal, které jsem při výstupu obcházel. To by mohlo dopadnout doslova tragicky.

Po několika desítkách minut jsem vyšel dole u potoka a k mému překvapení přímo do usedlosti paní, která mě předzásobila vodou.

Předal jsem jí prázdnou láhev, poděkoval a snažil se vyzvědět, kdy jede autobus do Luhačovic, odkud bych se mohl snadno do Uherského Brodu vrátit vlakem.

Stalo se tak, autobus jel za necelých dvacet minut, takže moje spokojenost s celodenním výletem byla pochopitelná.

Cesta do pravěku

Právě takovou jsem si dnes vyhlédl jako svůj cíl.

Ráno jsem si něco přikoupil na cestu a u obchodu prohodil několik vět s mou bývalou kolegyní na gymnáziu Marcelou a pak už vyrazil k autobusu směrem na Slavkov.

Tam jsem hodlal přesednout na dostavník do Boršic, výchozího místa mé pěší túry.

Leč řidič jedoucí od Horního Němčí měl asi vlčí mlhu před očima a mou čekající postavu, stojící na zastávce, nepochopitelně přehlédl.

Asi měl od svých nadřízených doporučení seniory nebrat, jinak si jeho opomenutí nedovedu vysvětlit.

Asi se nestávají takové situace často, ale tehdy se stalo.

Šel jsem si na uvedené řidičovo faux pas postěžovat jiné své bývalé kolegyni, a sice paní Vlastě Ondrové, bydlící ve Slavkově.

Nebyla však doma.

Její soused mně naznačil, že je asi na svém záhumenku.

Nezbylo mně tedy, než vyrazit krásnou, mírně stoupající silničkou do lesů nad Slavkovem a Horním Němčí.

Šel jsem sám a sám, pouze s oblačnou oblohou nad mou hlavou.

Jednu chvíli začalo drobně přepřchat, ale posléze se začala oblaka rozestupovat.

Žádné auto mě nemíjelo, no prostě idylka.

Skoro jsem si říkal, tady by se přece mohlo uplatnit moje auto. Ale hned následně jsem si řekl: „To by snad byl v takovém krásném prostředí hřích.“

Z auta bych nemohl vnímat poutavé rozhledy na Uherskobrodsko.

„Jenom, nožky, pěkně běžte!“

Uposlechly.

Co jim také jiného zbývalo.

Asi po třech kilometrech chůze lesem jsem se ocitl na květenou vyhlášených Předních loukách.

Ke slunci, které mezitím vykouklo z mraků, mu nastavovaly tvář tisíce prvosenek, rozrazilů, plicníků a dalších bylin probíhajícího jara.

V dáli na obzoru se pyšnila svým majestátným vzhledem retranslační věž na Velké Javořině, já však putoval lesostepí dál ke svému cíli.

Po cestě jsem zahlédl pomníček nějakému Edovi, zajímavé bylo, že na něm byla upevněna maketa pušky.

Že by tam přišel o život nějaký myslivec?

Nevím.

Polní cesta se však začala poněkud stáčet doprava, takže jsem musel čas od času i nahlédnout do mapy, abych nezabloudil.

Pokračoval jsem dále krásnými loukami s výhledem na Suchovsko. Všude kolem plno kvetoucího jarního býlí.

Z batohu jsem vyňal sprej proti klíšťatům a nasprejoval si nohavice.

Člověk nikdy neví.

Borelióza či dokonce klíšťová encefalitida jsou velmi závažné nemoci, často s doživotními následky.

Z lučin jsem odbočil do lesního šera mnou nikdy nezkoumané výšiny.

Neměl jsem se orientačně čeho chytnout, kolem mě byly jen stromy a zase jenom stromy.

Vystupoval jsem záměrně kolmo na vrstevnice, neboť jsem věděl, že pravěká hradiště se stavěla na vrcholech kopců.

Kde také jinde, že ano?

Když tu, z ničeho nic, se přede mnou objevily mohutné valy hledaného hradiště. Ty jsem konec konců očekával, ale rozhodně ne v takovém rozsahu.

Na ploše velikosti snad fotbalového stadionu obkružovaly prostor porostlý vzrostlým smrkovým lesem.

Tak tady žili lidé v době bronzové.

Před několika tisíci lety.

Zvláštní pocit.

Část valu jsem si vyfotil, zpátky jsem ale nespěchal.

Taková místa se přece musí vychutnat.

Teprve tak za čtvrt hodiny jsem se vydal na zpáteční cestu. Tentokrát do Horního Němčí, kde jsem kdysi začínal svoji učitelskou kariéru.

Mou zpáteční cestu, většinou opět lesem, provázely celé lány česneku medvědího.

Ani kosa by na ně nestačila.

Vyšel jsem u hornoněmčanského hřbitůvku, poblíž kterého se nachází rovněž tajemný archeologický objekt, a sice Hrádek.

O něm píšu jinde.

I ten jsem si přirozeně vyfotil.

Pak už zbývalo jenom pár kroků kolem mé bývalé školičky, ze které právě vycházela jedna z učitelek.

Dali jsme spolu řeč.

Ta pokračovala i v autobusu do Uherského Brodu.

Našel jsem, co jsem hledal, takže jsem si povolil pocit dobré nálady.

K tvrzi u Šarov

Dějinná místa lákají.

Proč je nenavštívit?

A tak jsem ráno raničko vstal, posnídal a autobusem se vydal do historických míst.

Na dolním konci Šarov jsem potkal ochotného domorodce, který na můj dotaz o lokalitě pravil:

„Jděte 500 metrů lesem nahoru, až přijдете na rovinku. Od ní druhou odbočující cestou zamiřte vpravo opět asi tak 500 metrů a budete na místě.“

Poděkoval jsem tomu dobrému muži a vydal se lesní cestou nahoru. Procházel jsem pěkným listnatým lesem, prozářeným jarním sluncem.

Odbočku doprava jsem respektoval, ale zdálo se mně, že po ní jdu více jak 500 metrů.

Už už jsem se chtěl vracet, když v tu chvíli jsem vpravo za stromy zahlédl jakýsi přístřešek. Přiblížil jsem se k němu a měl jsem jasno.

Ano, byl jsem na místě.

Na místě středověké tvrze, jednu dobu dokonce nazývané hradem.

Velmi mě potěšila informační tabule, ze které jsem vyrozuměl téměř všechno. Historii tvrze, její plánek atd.

Když jsem se kolem sebe následně porozhlédl, uviděl jsem mohutné a dlouhé valy, které kdysi obklopovaly jádro hradu.

Po několika desítkách metrů jsem stál v jeho torsu.

Spatřil jsem v něm několik jam, patrně pozůstatek amatérských archeologů, a pak jsem uviděl to, co jsem hledal.

Zbytek kamenného základu tvrze.

Sice šlo jen několik desítek ze země vyčnívajících kamenů, ale i tak byl první dojem veliký.

Musel jsem se v tu chvíli zamyslet nad událostmi, které se zde před pěti sty lety jistě odehrávaly.

V současnosti je toto místo porostlé věkovitými, nádhernými statnými buky. Stojí zde pevně ukotveny, podobně jako zde kdysi stála věž tehdejšího hradu.

Jádro mělo tvar čtyřhranu, což už samo o sobě je zajímavé.

Stejně tak byl tvarován čtvercový val, který jádro obklopoval.

Dnes jsou z něho vidět pouze útržky amorfního zdiva z lomového kamene a malty.

Dřívější nálezy cihel ale potvrzují, že byly použity při přestavbách realizovaných ještě v první polovině 16. století.

Dojem na mě udělalo i rozsáhlé předhradí, snad velikosti fotbalového stadionu.

Vstup do předhradí byl v jeho západním nároží a zástavba byla pravděpodobně dřevěná či hrázděná.

Další úzký příkop se nachází ještě jihovýchodně před předhradím.

Místo hradu je však starší, neboť nálezy z povrchových průzkumů dovolují uvažovat o jeho počátcích už na konci 13. století.

Jmenovitě o tvrzi hovoří zápis z roku 1406, v roce 1421 byl hrad Šarovy dokonce v rukách krále Zikmunda.

V době česko-uherských válek byl zničen, ale kupodivu podle písemných zpráv byl hrad až do roku 1560 obyvatelný.

Poté zřejmě definitivně vyhořel a roku 1570 se uvádí už jako pustý.

Stejně jako v jiných případech jsem zde postál v zamyšlení a teprve pak se vydal východním směrem k obci Zlámánek.

Na návrší před ním jsem procházel kolem pomníčku. Byl bez jmenovitého označení, takže nevím, jakou událost má připomínat.

Ze Zlámance pak kolem samoty „Paseky“ do Doubrav na autobus do Uherského Brodu.

Po stopách hradů

Těch bylo v našem kraj poměrně hodně. Byli jsme kdysi ve středověku hrází proti Uhrám a tak není divu, že naši panovníci budovali opevnění na kde jaké vyvýšenině.

K některým z nich, a to ve Vizovických vrších, jsem se vypravil.

Vysedl jsem z autobusu v Provodově – Maleniskách. Čekal mě od autobusové zastávky prudký výstup ke kostelíku, kde se konává známá pouť.

No a pak jsem si to namířil od něho po zelené značce lesem, který byl po nočním deštíku hodně vlhký.

Dýchalo se mně snad právě proto parádně.

Okolní lesní porosty byly dost jednotvárné.

Vpravo řídký smrkový les, vlevo listnáče.

Dole na Malenisku ukazatel dával na vědomí, že ke Starému Světlovu je to 1 km. Mně se ale cesta zdála rozhodně delší.

Ale i tak jsem se asi po dvaceti minutách ocitl poblíž vrcholu.

Podle stupňovitého terénu jsem usoudil, že se nacházím v původním v předhradí. O chvíli později mně moji předtuchu doložila orientační tabule.

Samotný vrchol z okolního terénu strmě vystupoval, i přes schůdky mně dal zabrat. Žádný rozhled neposkytoval, všude kolem se rozprostíral les.

Na místě samotném jsem spatřil silně rozčleněný terén, obemknutý zdívkem, na první pohled restaurovaným.

Nevím, nevím, asi se mýlím, ale raději bych v této lokalitě viděl jen zdivo historické, dnešní malta mně do takových míst moc nezapadá.

Jinak jsem měl ale dojem velmi silný.

Aha, tak tady na severu jádra stál podle nákresu orientační tabule podsklepený palác. Tu zase, tedy na jihozápadě, věžní brána.

Vše bylo porostlé věkovitými buky, byl jsem překvapen mohutnými hradními příkopy. A ten sráz směrem k jihu, no, nechtěl bych být dobyvatelem tohoto hradu.

Jinak všude amatérské výkopy nebo pozůstatek odebírání materiálu obyvateli okolních obcí.

Kdo ví.

Opět jsem se začel do orientační tabule.

Dozvěděl jsem se z ní, že první písemná zmínka o světlovském hradě pochází z roku 1360, kdy hrad drželi páni ze Šternberka, kteří tehdy ovládali také Lukov a Zlín.

Od roku 1423 měl hrad v držení král Zikmund, který jej postoupil své manželce Barboře Celské, v jejichž službách zde působil jako purkrabí obávaný válečník Pankrác ze sv. Mikuláše, jenž se neblaze proslavil jako vůdce lapků, pustošících celý kraj.

Páchal v okolí hradu veliké škody, neměl tedy dobrou pověst.

Z toho důvodu v r. 1449 moravští stavové hrad Světlov od Pankráce odkoupili a prodali jej Burianu z Vlčnova.

Za česko-uherských válek mezi Jiřím z Poděbrad a uherským Matyášem Korvínem trpěl celý kraj četnými nájezdy.

Těmi byl poznamenán i Světlov, pobořený a opuštěný hrad postupně chátral, takže se uvádí v roce 1517 již jako pustý.

Zajímavé.

Já však musel dál, po modré směrem ke Komonci. Šel jsem po cestě vymleté vodou, lepší bylo kráčet po její krajnici.

Po levé straně mé cesty se vypínal další zajímavý vrchol Bába, který jsem však ten den ve výzkumu vynechal.

Ale to už mě čekal další výstup, naštěstí jen krátký, aby se mně v jeho závěru otevřel pohled na samotný Komonec, 672 metrů vysoký.

Ten byl opět bez výhledu, ale to nevadilo.

Stojí na něm mohutný dřevěný kříž, smírčí kámen a pyramidka z kamenů, zřejmě turisty vytvářená.

Kolem plno kvetoucího štavělu, no krása.

Pokračoval jsem po modré dál.

Cesta se kroutila, mnohdy jsem zapochyboval, jdu-li správným směrem.

Asi po třech kilometrech jsem byl u další historické lahůdky - Andělského hradu, Sehradu, nebo také Engelsberku.

Zprvu můj zrak upoutalo malé jezírko. „Co to tu dělá, v takové nadmořské výšce?“ ptal jsem se sám sebe.

Jeho hladina byla celistvě pokryta vodní řasou.

„Bude asi přírodního původu,“ usoudil jsem. Dodatečně jsem se dozvěděl z informačního panelu, že nikoliv.

Prý existovalo už v době zakládání hradu.

Pak mě ještě čekalo několik set metrů chůze k vlastnímu hradu. V jeho předpolí bylo několik za sebou ležících valů.

Na místě samotném jsem spatřil plno jam a kamení.

Ale i ohniště a další důkazy, že se zde i v současnosti člověk dost často vyskytuje.

Postál jsem v jádře hradu a zamyslel se.

Z literatury jsem věděl, že jako u jiných hradů i tento často měnil svoje vlastníky.

Někdy ho obývali i takoví majitelé, kteří svému okolí škodili.

Tak to holt mezi lidmi bývá.

Hrad byl postaven krátce po polovině 13. století.

Nejvýchodnější konec ostrožny zaujímá vlastní obdélníkové hradní jádro o rozměrech 35 x 20 m.

Ze severní a východní strany k hradnímu jádru přiléhala hradba ve vzdálenosti necelých deseti metrů.

Kromě jižní strany obíhal celé jádro parkán rozšířený na východě, kde se z něj vstupovalo do jádra hradu, do něhož se, opět podle orientační

tabule, vstupovalo na jihozápadě věžovitou bránou z předhradí, mostem přes mohutný příkop s valem, který obklopoval celé jádro.

Po podrobnějším průzkumu jsem uviděl na jihozápadě zbytek zdiva, patrně se jednalo o pozůstatek hradební zdi, které byly údajně silné až skoro dva metry.

Musel jsem uznat, že hrad stál pro obranu na ideálním místě. Kolem bývalého hradu jsou i dnes patrně velmi příkré srázy.

Jen od západu se asi mohli útočníci přiblížit se k hradu.

Tam jim bránil v postupu mohutný sypaný val dosud 3 metry vysoký. Těch za sebou řazených valů jsem tam ale pozoroval víc.

Pojmenování hradu Sehrad, používané dodnes, má původ v německém přepisu názvu Sehradice jako Zehrad.

O tomto hradu, stejně jako o většině jiných, vypovídají četné pověsti.

Vypovídají o pohledu našich předků a ta místa před dvěma staletími:

„Uvádí se, že tam obyvatelé skrze duchy a strašidla nemohli bývat.“

Pověsti o hradních strašidlech se v roce 1892 objevují i v knize Eduarda Pecka. „Prý tam běhají tam ohniví psi a střehou pokladů v zasypaných sklepech. Jezero u hradu nemá prý dna a zasypaná studně blíže jezera byla tak hluboká, že kačena s hrkávkou, již do ní spustili, vyplavala až u Hradiště z Moravy.“

Starý uhlíř viděl na své oči vodníka, jak bral divoké svini mladé a házel je do jezera. Podobných pověstí koluje mezi lidmi více,“ píše se.

Obecní kronika Horní Lhoty zaznamenává podle Radima Vrly další pověst o ženě, která na Velký pátek viděla v hradních sklepech plné bečky zlata.

„Ani hradní strašidla však neuchránila opuštěný hrad před jeho rozebráním na stavební materiál. Dnes je hradní areál dochován ve formě výrazných terénních útvarů, ze kterých jen místy vystupuje kamenné zdivo,“ připomíná Radim Vrla.

S tím bych plně souhlasil.

Tajemství Sehradu se na začátku šedesátých let snažili odhalit amatérští kopáči, kteří na hradě odkryli asi pětimetrovou část vnější hradby zasypanou zřícenými zdmi.

Dál kopali do hloubky tří metrů a našli množství keramiky z třináctého až patnáctého století a několik kovových předmětů.

Amatérské výkopy však byly brzy zastaveny, takže hrad nebyl vážněji porušen.

Většina nálezů je dnes, podle Radima Vrly, nezvěstných.

Při zmiňovaném oficiálním archeologickém výzkumu, který v roce 1983 vedl Jiří Kohoutek, byly nalezeny další zlomky keramiky, soubor železných předmětů, mezi nimiž převažovaly hroty šípů do kuše.

Nejčastěji zmiňovaný byl nález středověkého visacího zámku a už dříve objeveného meče s rytými znaky Božího hrobu a kříže.

Po prohlídce torsa hradu jsem se po zelené vydal do Horní Lhoty na autobus do Luhačovic.

Půl tuctu kilometrů složitým reliéfem mně dalo docela zabrat.

Ale to co jsem ten den viděl, stálo za to!

K sídlu bojovníků

Vysedl jsem z autobusu v Komni.

Malá vesnička, ale známá široko daleko, a ne jenom v našem regionu. Místní se totiž domnívají, že právě v ní se narodil J. A. Komenský.

„No, nechejme tyto úvahy vědcům!“ řekl by Broďan.

Mě zajímalo okolí této vesnice, konkrétně Zuvačov, hrádek na vyvýšenině za obcí.

Tedy jeho zbytky.

Ukazatel k Zuvačovu jsem v obci našel, ale já věděl i bez něho, kterým směrem se mám k němu ubírat.

Vyšel jsem z vesničky pěšinkou podél potoka.

„K torsu hrádku by měla vést slušnější cesta,“ zapřemýšlel jsem v průběhu své cesty. Tak tomu však nebylo. Občas moje kroky provázelo bahno, vysoká tráva, spadané větve.

Jednou jsem dokonce musel i přebrodit vodní strouhu.

Nedal jsem se ale odradit.

Asi po kilometru chůze jsem se ocitl před strmým svahem.

To mělo být dobré znamení, kde jinde než nahoře by se měly stavět obranné posty.

Směle jsem se vydal svahem do výše.

Po pár krocích jsem si uvědomil, že to nebude až tak jednoduché. Občas jsem se musel hodně předklonit, abych při výstupu neztratil rovnováhu.

Jednou jsem se pohyboval dokonce po čtyřech.

V dáli mezi stromy něco nezvyklého prosvítalo.

Když jsem, udýchán, překračoval poměrně výrazný hradní příkop, byl jsem si už jistý, že jsem u cíle.

Přede mnou se tyčila na vrcholu skalka a statný strom na ní stojí.

Musel jsem však několika kroky tento útvar obejít, abych se dostal přímo k hrádku. Směřovala k němu krátká pěšinka, která mě dovedla až k nepatrnému výchozu zbytku zdiva.

Místo bylo docela upravené, snad archeologickými nadšenci.

Dovoluji si nyní uvést virtuální rozhovor s majitelem hradu.

„Dobrý den, pane Zbyšku, přišel jsem se vás zeptat, jak se vám daří?“

„Ale ani se neptejte, nestojí to za řeč, každou chvíli nějaký nájezd. Dost často se na nás valí dobyvatelé, většinou z oblasti Uher. Nedají a nedají

pokoj. Pořád dotírají. Zrovna včera se pokoušeli ztéci naše hradby, ale byli námi rázně odraženi.“

Vrátil jsem se z dialogu do reálu.

Tak tady byly ty hradby, které chránily jeho pevnost?

Plno balvanů kolem.

Kdo ví, jsou přirozeného výskytu, anebo byly použity při stavbě hradeb? Třeba by se pod nimi daly najít i hroty šípů a další výzbroje dobyvatel i jeho obránců?

Koňské spřežky asi ne, sem by se koně válečníků určitě nedostaly.

Zásoby jídla a pití obránci pravděpodobně měli, ale jak to řešili s jejich doplňováním?

Hlavně pak vody?

Žádnou studnu jsem kolem sebe neviděl. Ostatně zde na vrcholu kopce je její výskyt málo pravděpodobný.

Potůček sice teče údolíčkem, ale je příliš vzdálen.

Chodit pro vodu dolů k potoku bylo patrně hodně nebezpečné a vážít cestu do Komně, to už vůbec asi nepřicházelo v úvahu.

Hmm.

Také měli asi problémy s hygienou, i když ve středověku se na ni moc nedbalo.

Ale tím možná neměli tolik alergií na chemické přísady, jako je tomu v dnešní době. „A co děláte, pane veliteli, s volným časem?“ pokračoval jsem ve fiktivních dotazech.

„No mnoho ho opravdu není. Záleží na ročním období, na jaře, jak roztaje sníh, tak prohlubujeme hradní příkopy a vršíme valy, v létě odstraňujeme náletové dřeviny, aby nám neztěžovaly výhled do okolí. Na podzim je nutno si opatřit zásoby z okolních obcí, no a v zimě se dostane občas i na zimní radovánky. Aby ale nedošlo k omylu, naším hlavním cílem je bránit stezku mezi Bojkovicemi a Starým Hrozenkovem. Jak říkám, každou chvíli kolem někdo táhne, jednou je to Matůš Čák, jindy jsou to zase husité, ale ti dobývají hlavně kláštery a tak nám až na výjimky dávají pokoj.

Jinak hrajeme karty, brousíme meče a sháníme v okolním lese dříví na otop.“

Jo, jo, neměli to naši předkové v životě jednoduché.

Došlo mně ale v tu chvíli, že už zdržuji.

Rukou dáním jsem se rozloučil a začal z hradebního místa sestupovat do míst dnešní civilizace.

Ale stačil jsem ještě směrem nahoru zvolat:

„Tak hodně zdaru, slovatní válečníci!“

Toliko moje interview.

Co ale říkají tomuto místu pověsti?

Praví:

Na homolovitém kopci nad Komňou, kterému se říká Hrádek, stával kdysi hrad Zuvačov. Jeho pánem byl rytíř, který se vyznačoval neobyčejnou lakotností. V hradu, jako v obrovské kamenné klenotnici, shromažďoval zlato a jiné bohatství a o nic jiného neměl zájem.

Pořád mu připadalo, že má stále ještě příliš málo, a přemýšlel, jak získat ještě více.

Nenapadlo ho nic jiného než ještě více ždímat, utiskovat a okrádat své poddané.

Vyčerpaní lidé se vraceli z roboty, až když houstla tma.

Všichni spěchali, aby ze svých políček alespoň část skromné úrody svezli do dřevěných stodůlek.

Ano, takový máme život, ve dne na panské a teprve v noci na své, vzdychali sedláci.

Bída hleděla ze všech koutů venkovských chalup.

To na Zuvačově je jiná, říkali si lidé, neboť se proslýchalo o ohromném bohatství rytíře.

Čím dál tím častěji obracel lid hněvivé zraky k Zuvačovu.

Čekal na svou příležitost.

A ta právě přišla v podobě Žižkova vojska.

Majitelé hradů a tvrzí si dovedli své poklady velmi dobře schovat a strážit.

Ale byly doby, kdy si přece jen nebyli se svými cennostmi na hradě jisti. Taková doba nyní nastala.

Rytíř předvídal smutný konec svého hradu.

Aby zachránil alespoň své poklady, převážel je sám tajně v noci do hluboké skrýše na Hradské Nivě u Bojkovic a na mnohá jiná místa v kraji.

Jak rytíř skončil, se neví, ale Zuvačov byl vydrancován a vypálen.

Pozvolna se proměnil ve zříceninu.

Lidé si z něho brali kámen na svá obydlí.

Taktéž se dozvěděli o tajné skrýši na Hradské Nivě.

Mnohokrát se pokoušeli o nalezení pokladu, ale neměli štěstí.

Poklad prý hlídal velký černý pes, který se zjevoval v pravé poledne.

Část pokladu zlatých a stříbrných mincí byla nalezena v r. 1905 náhodou chudým sirotkem pod zaniklým hradem Zuvačovem, na úpatí Bučníku.

Poklad byl ukryt v měděném kotlíčku.

Asi je toho pod zemí skryto hodně, ale hledat by se to nemělo.

K tajemnému Hřádku

Učil jsem na přelomu šedesátých a sedmdesátých let na horněmčanské škole. A to ke plné spokojenosti své, a snad jiných.

Ani ve snu mě tehdy nenapadlo, kolem čeho jsem tři roky chodil.

Kolem mohyly neznámého stáří a původu.

Jde o tzv. Hřádek.

Je to kopec o výšce zhruba 3 m a průměru 17 m.

Kolikrát jsem kolem něho s žáky procházel a ani mě nenapadlo, co je to za vyvýšeninu.

Snad jsem ji tehdy považoval za kopec domorodci vyvezené hlíny.

Vždyť takových je v na venkově nespočet.

Podložené informace o jeho původu se zřejmě nedochovaly, a proto se vyskytují spíše domněnky o jeho vzniku.

Která z nich je pravděpodobná? To nikdo netuší. Fakta jsou následující.

Mohyla Hřádek se nachází v obci Horní Němčí, a to za humnem popisného domu číslo 88 a je od tohoto domu oddělena jen příkopem a chodníkem.

Má kruhový tvar v průměru asi 17 metrů a je asi 3,5 metru vysoká.

Domněnky jsou ty, že na tomto místě tábořilo vojsko Kumánů a že zde jejich velitel náhle zemřel.

Kdo to ale byli vlastně Kumáni?

Šlo o kočovné kmeny od Černého moře, kteří se usadili v centrální oblasti Uher kolem Dunaje. Koncem 13. století se zapojili jako jedna z rozhodujících složek do vojska uherského krále, jež v následujícím roce vtrhlo na Moravu, kterou vyplnilo.

Pro svoji vizáž – tenké špičaté kníry, vyholenou lebku a hustý cop splývající z temene, která byla doplněna odíváním se do kaftanu a plstěné čapky na mongolský způsob – byli v českých zemích zaměňováni právě s Mongoly.

K uctění padlého kumánského náčelníka donesl každý z jeho vojáků jednu čepici hlíny. A tak prý vznikla tato mohyla.

Lidé z této vyvýšeniny odebírali hlínu k různým účelům, takže se postupem doby tvarově asi měnila.

Památkový úřad v Brně na dotazy sděluje, že o Hřádku neexistuje žádný záznam a že jeho původ zachází pravděpodobně do středověku.

Vyvýšenina či mohyla Hřádek zůstává tedy záhadou.

Odhadem stavebního inženýra a dle jeho výpočtů bylo toto nakupení hlíny před několika sty lety daleko vyšší: Sesedáním a zhuťňováním hlíny vlastní tíhou, roztlačením do stran se výška pravděpodobně snížila.

I teď ještě sesedá a je možné, že za nějaké to století splyne s úrovní okolní země a zůstane na tomto místě jenom nepatrná vyvýšenina.

Neboť příroda vše stále přetváří.

Jak vznikl Hřádek, o tom je legend několik, ale důkazy nejsou bohužel žádné. Jednou z domněnek je ta, která sahá až do dob pohanských.

Je tedy možné, že Hřádek byl kdysi pohanským posvátným místem?

Další verze je, že na Hřádku byla dříve postavená pozorovatelná nebo nějaká rozhledna, ze které bylo hlášeno „harnou“ všechno podezřelé – požár nebo blížící se vpád divokých Avarů, Tatarů apod.

Možná, že Hřádek je opravdu místem, kde je pochována nějaká významná, vysoce postavená osobnost.

Člen vrchnosti, člen šlechtického rodu či dokonce vojevůdce. Co se tedy nachází pod mohylou Hřádek?

Možná něco, možná vůbec nic.

O jeho tedy vzniku záznam nemáme, jen dohady a legendy přetrvávají. Je to mohyla, nebo zbytek středověké tvrze?

Neví se.

Jeho západní část je porušena starou sesutou sondou, jejímž prostřednictvím tu hledali místní občané před léty poklady.

V tělese tvrziště se nacházejí zvířecí kosti a zlomky středověké keramiky. V písemných pramenech není tvrz uváděna.

Její vznik však nebude časnější než v polovině 13. století, neboť Horní Němčí bylo založeno až v druhé polovině 13. století.

Obcházel jsem Hřádek dokola a přemýšlel, co je v jeho nitru. Opravdu jde o hrob náčelníka Kumánů, anebo jsou to všechno jenom domněnky?

K částkovskému „hradu“

O této tvrzi, respektive hradu, taktéž není příliš literárních pramenů.

Něco se dá najít na internetu, ale ani těch pár nalezených řádků není informačně vyčerpávajících.

A tak jsem se rozhodl vypravit na místo dávného děje sám.

Cestu jsem započal, no kde jinde než v Uherském Brodě. Nechal jsem se autobusem svést k rozcestí Částkov.

Odtud jsem sestupoval prosvětleným lesem k malému, polozapomenutému rybníčku.

Pak stačily ještě dva kilometry chůze a byl jsem v Částkově.

Bylo to právě na Bílou velikonoční sobotu.

Uvědomil jsem si to v okamžiku, kdy jsem v jedné z uliček zaslechl zvuky řehtaček a záhy na to spatřil družinu malých kluků, kteří s uvedenými nástroji procházeli vesnicí.

Dal jsem s nimi několik slov o místních velikonočních zvycích, ale hned na to se zeptal na jejich „hrad“.

Odověděli: „No, je to tam nahoře, nad kostelem. Hned uvidíte to místo, ale moc toho tam k nalezení není.“

Vydal jsem se po svahu podle jejich návodu a záhy před sebou spatřil poměrně výraznou kupu s náhorní plošinkou.

Tak tady kdysi stála tvrz, tady se její majitelé bránili nájezdům kořistníků.

Chvilí jsem postál a představoval si dobývací válečníky, jak usilují o zdoání palisádového valu.

Po návratu domů mě napadlo.

A co tak tam tu tvrz znovu vytvořit?

Stala by se jednou z ozdob obce a mohla být místem různých kulturních akcí. Musím napsat tamějšímu zastupitelstvu.

Sedl jsem si tedy ke klávesnici a poslal na patřičnou adresu mail:

„Dobrý den, vážení Částkovjané,

byl jsem u vás v obci na Bílou sobotu a posílám vám z hrkání fotečku.

Ale nyní se chci zmínit o něčem jiném.

Nad kostelem máte „hrad“, tedy místo, kde v 15. století stála údajně malá tvrz.

Vyvýšenina je zřetelná, polookrouhlá, nahoře s malou plošinkou. Nezapadlo vás někdy, že by se tam mohla replika té středověké tvrze znovu vybudovat?

Stala by se možná i tím, co s velkým úspěchem realizují v Modré, kde mají skanzen Velké Moravy. Ve vašem případě by ovšem šlo o objekt o několik set let starší. Investice by nemusela být velká, šlo by jen o nevelký objekt, stavěný výlučně ze dřeva, příkládám obrázek. Snad i dotace by se daly sehnat, šlo by přece o specifický unikát v celém kraji, navíc na historickém, tedy původním místě.

Ve Vaší pěkné obci jistě účinkují šikovní ochotníci, kteří by čas od času tam mohli sehrát divadélko dobývání tvrze Uhry...

Jsem si jistý při dostatečné reklamě zájmem veřejnosti, a to nejenom místní.

Co vy na můj nápad?

Napište!

Neházejte tuto mou myšlenku hned do koše!“

Email jsem poslal a čekal na odpověď.

Zatím se nedočkal.

Tak uvidíme.

Snad to byla ode mě dobrá myšlenka, ne?

Dobýt Kanšperk

V současnosti jde o torso středověkého hradu v tzv. „Suchovské republice“.

Mým úmyslem bylo ho „dobýt“, fotograficky zdokumentovat a postarat se o jeho přiblížení veřejnosti.

Anabázi k němu jsem započal na rozcestí k Velké Javořině. Ve slunném poledni jsem od něho postupoval krok za krokem ke známé Kamenné búdě.

Z cesty jsem jen nakrátko odbočoval do přilehlých lučin, které jsou známé výskytem četných chráněných rostlin, namátkou třeba šafránu bělokvětého.

Ten nejvzácnější skvost těchto míst však už v šedesátých letech vymizel. Jednalo se o hořec Kochův, jediné místo jeho výskytu ve střední Evropě.

Zemědělci to tehdy v oněch místech přehnali s hnojením.

Samotná Kamenná buda mě svým vzhledem poněkud zklamala.

Je nově omítnuta.

Já si ji pamatuji v původní podobě, tedy kamenné, neomítnuté stavby, optimálně svým vzhledem zasazené do okolního lesa.

Holt, doba je jiná, ale respekt k minulosti by byl v tomto případě žádoucí.

Od budy jsem zamířil úzkou silničkou k osadě Vápenky.

Procházel jsem sluncem prosvětleným bukovým lesem s úchvatnými silničními zatáčkami. Rallye bych v takovém terénu provozovat nechtěl.

Jinak mě cestou provázelo posvátné ticho, jen laděné šuměním potoka Veličky, prostě pro romantika mého ražení pohádkové prostředí.

Ve svazích bylo vidět množství česneku medvědího, kosu jsem žel neměl. Ale pár jeho listů jsem ochutnal.

Les však poznenáhlu končil, neboť můj zrak uvítaly první chaloupky Vápenek. Kapličku v uvedené obci nebylo možné nevyfotit, tak byla zajímavější.

V místním pohostinství jsem si dal malé pivečko a se zájmem pozoroval asi tucet mladých lidí, usazených u sousedních stolů.

Mluvili rusky.

Docela jsem jim rozuměl, neboť ruština mě provázela i střední školou, navíc jsem ji hodně odposlouchal od maturantů.

Po ukojení žízňě jsem vzal zavděk autobusem do Suchovských Mlýnů. Pak se moje kroky ubíraly do Suchova, kde jsem se okamžitě začal zajímat o torso hradu.

V tomto ohledu mně vypomohla jedna paní, moje bývalá kolegyně na gymnáziu, v této v obci bydlící.

Avšak její poznámka:

„Nevím, nevím, jestli tam vůbec něco najdete,“ mě moc nepotěšila.

Přesto jsem se vydal jí naznačeným směrem, v jednu chvíli i poklusem přes soukromou zahradu.

Soutěžila se mnou i srna, asi o pět délek jsem prohrál.

Ale to už se přede mnou náhle objevila hromada kamení, pokrytá česnekem medvědím. Zprvu jsem ji považoval za obecní skládku a zbytky hradu hledal v jejím okolí.

Chtěl jsem se z té nepatrné vyvýšeniny trochu porozhlédnout, aby mně vzápětí došlo, že stojím na právě mnou hledaném pozůstatku hradu.

Před mýma očima se prostíralo jen několik jam plných kamení a to bylo asi tak všechno.

Nebylo co dobývat.

V mé tváři se nepochybně zračilo zklamání.

Rád bych se v této souvislosti zeptal váženého zastupitelstva Suchova, jestli je popisovaný stav torsa hradu důstojný historickému významu místa.

Copak v něm nemohou být provedeny alespoň minimální terénní úpravy nebo alespoň postavena informační tabule, jak je to běžné v řadě obdobných lokalit?

Po návratu do centra suchovské metropole jsem si na tuto skutečnost postěžoval právě paní Blažence.

V nastávající konverzaci jsem nabyl pocitu, že částečně sdílí moje názory.

Po rozloučení s domorodkou jsem tak tak stihl autobus do Boršic.

Tam mě čekala časová prodleva, vyplněná mimo jiné koupí jahodové Activie v místní Jednotě.

To ale nebyl po předcházejícím pivečku dobrý nápad.

Spoj do Slavkova nezklamal, z něho jiný do Uherského Brodu bohužel ano.

Takže mě navíc čekal úhlopříčný travers řadou polí do Nivnice. Opět mně srny dělaly společnosti.

Dost mě po půldenním pochodu bolely nohy, ale přiznávám, že trochu i duše...

Objevit mohylovník na Uherskobrodsku

Zcela náhodou jsem se z literatury dozvěděl o výskytu mohyl na Uherskobrodsku.

Pohřební mohyly jsou na Slovácku poměrně běžné, hlavně se uvádí Bojkovicko a Slavičínsko, rovněž tak oblast Chřibů.

Mohyla je totiž uměle navrčený násep z kamení nebo hlíny obvykle nad jedním či více hroby. Mohyly byly stavěny od pravěku v různých kulturách po celém světě, jsou ale známé i z raného i pozdního středověku.

Většinou mají kruhový nebo oválný tvar.

Obecně se soudí, že mohylové pohřbívání je reliktem předkřesťanských náboženských zvyklostí.

U nás, na východní Moravě, se mohylníky často vyskytují na táhlých hřbetech, často s dobrým rozhledem do krajiny.

Pochopitelně se tato naleziště koncentrují v lesích, neboť pouze zde byla uchráněna před orbou.

Mohlo jich však být mnohem víc.

Co se týká nálezů, bývají velmi chudobné.

Výraz postavení pohřbeného asi vyjadřovalo samotné těleso mohyly, na jehož budování se možná podílela celá komunita.

Je smutné, že i přes skromnou výbavu těchto památek, se drtivá většina z nich „dočkala“ v moderní době vyrabování, a to tím nejprimitivnějším způsobem – vykopání „sondy“ nebo šachty přímo do středu.

Mohylníky pak vznikají jejich seskupením. Pohřeb zesnulého mohl být kostrový, žárový nebo birituální.

Pozůstatky pak byly ukládány volně nebo ve skřínce či popelnici. Pro významnější jedince byla pod mohylou vystavěna pohřební komora.

Velikost mohyl byla různá. U převažující většiny mohyl se nejednalo pouze o primitivní navršení materiálu, ale o stavbu, která měla určitou strukturu.

A že by takové byly i na Uherskobrodsku?

Ano, informace z odborného tisku uvádějí, že se jedná o lokalitu Chrástka nad Uherským Brodem, lesík všem jeho obyvatelům dobře známý a i pěšky lehce dosažitelný.

Mohyly se podle uvedených údajů mají nacházet na západním okraji Chrástky při začátku lesní cesty.

Neváhal jsem ani chvíli a koncem dubna kolem poledne jsem zamířil do předpokládaných míst.

Z asfaltové cesty, obkružující Chrástku, jsem se první lesní odbočkou vnořil do království buků, habrů i lip a bedlivě se kolem sebe začal rozhlížet.

Terén byl téměř rovinný, s řídkým křovinným porostem, pod kterým se svou krásou pyšnily plícníky, kokoříky i časně kvetoucí konvalinky.

Lesní povrch se mně jevil erozivními vlivy jen nepatrně narušený, takže jsem v něm v mém cílovém záměru nic až tak pozoruhodného neregistroval.

Stejně tak neúspěšně dopadlo moje pátrání podél druhé lesní cesty, nořící se do šerého nitra lesního komplexu.

Zklamán bezvýsledným pátráním, hodlal jsem svoje kroky nasměrovat zpátky do města.

Zcela náhodou jsem však ještě narazil na třetí lesní odbočku, nejmýše položenou.

Stačilo popojít jen několik kroků po její ose, abych pár metrů vlevo od ní spatřil to, po čem jsem pátral.

Mezi stromy jsem zahlédl dvě zřetelné vyvýšeniny.

Vykročil jsem k nim a po přiblížení k nim nabyl jistoty.

Ano, jsou to ony.

Mohyly.

Ty, o kterých píšu, měly odhadem průměr něco přes deset metrů a výšku kolem jednoho metru.

Do větší z nich kdosi evidentně prováděl sondu, kráter na jejím vrcholu byl toho důkazem.

Snad amatérský archeolog.

Obě dvě mohyly na mě zapůsobily v chvíli nalezení doslova mysticky. Ono vidět před sebou něco přes tisíc let starého, lidmi vytvářeného, není jenom tak.

Vyfotil jsem si je a podávám tím důkaz o jejich existenci. V Chrástce je jich údajně dalších devět.

Mimo uvedené dvě největší jsou ostatní o něco menší, obtížně v terénu identifikovatelné.

Byly archeology objeveny a popsány už začátkem minulého století.

Literatura uvádí, že jde o slovanské mohyly z doby středně hradištní, tedy z období Velkomoravské říše.

Brodané se tedy mají opět čím co chlubit, v tomto případě na první pohled nejstaršími relikty dávného místního osídlení.

S obavami na Klášťov

Horu opředenou tajemstvím.

V současné letní době jsou hrady a zámky doslova obleženy návštěvníky, kteří obdivují pevné hradby středověkých opevnění i nádherné interiéry četných šlechtických sídel.

Nic proti tomuto konstatování, ale v našem kraji leží neméně zajímavá místa, která návštěvníky upoutávají svými tajemstvími.

A tajemno, co si budeme namlouvat, vždy lidi velice lákalo, brodské turisty v sobotním prosluněném dni nevyjímaje.

Naším chodeckým cílem se i z tohoto důvodu stalo hradisko, skryté v hustých hvozdech na vrcholu nejvyšší hory Vizovických vrchů, na Klášťově.

V poslední době se úsilím archeologů stává tato lokalita neobyčejně zajímavá a to nejenom pro odborníky, neboť se ukazuje, že měla ve své době zcela zásadní a neopomenutelný význam pro naše předky.

Předpokládá se, že uvedené hradisko bylo kdysi velmi významným kultovním místem, ke kterému se celé věky upínaly s úctou, ale i bázní zraky tehdejších obyvatel.

A tak není divu, že výprava uherskobrodských turistů zamířila právě do těchto končin se záměrem ověřit si, nakolik jsou informace o této hoře pravdivé, nedávno uváděné ve sdělovacích prostředcích.

Vlakovým a následně autobusovým spojem jsme se v sobotních ranních hodinách přesunuli do obce Vysoké Pole a následně putovali kolem do valašského kraje optimálně zasazeného Envicentra pro krajinu, které se svou činností zaměřuje na chov koní, prezentaci starých řemesel, ale má i bezprostřední vztah k probíhajícímu archeologickému výzkumu na Klášťově.

Pak už, obtíženi batůžky, jsme se vydali poměrně strmými a klikatými lesními stezkami vstříc našemu cíli.

První zastávku jsme uskutečnili u vodní kapličky Bojatín s pečlivě a vkusně upraveným okolím.

Již v těchto místech, po osvěžení chladivou pramenitou vodou, se nám nabídl úchvatný pohled na krásné okolní přírodní scenérie s pestrobarevnými loukami, na kterých nás mimo jiné upoutaly celé záhony růžově kvetoucích a léčivých zeměžlučí.

Po zdolání náročného asi hodinového výstupu jsme směřovali tentokrát již pohodovou hřebenovou stezkou k uvedené magické kótě, tyčící se v nadmořské výšce něco málo přes 700 metrů, na které nás mělo přivítat naše nejvýše položené hradiště z doby velkomoravské říše.

Na tajemném vrcholu jsme stanuli sice udýcháni a s pocity úspěšně dosaženého vytyčeného cíle, ale zároveň s neskrývanou zvědavostí...

Podle odborníků se totiž do dnešní doby najisto neví, zda tato lokalita měla pouze kultovní ráz, nebo se stávala i útočištěm lidí ze širokého okolí před tehdejšími četnými nájezdnyky.

Shodou náhod jsme se přímo tady setkali s mladým archeologem, magistrem Tomášem Chmelou, který nás v krátké poutavé přednášce zasvětil do bohaté historie tohoto doslova mystického místa.

Sdělil nám, že již v době bronzové a starší době železné zde byla vytvářena úložiště předmětů, jejichž odkládáním se lidé snažili naklonit si tehdejší pohanské bohy, zejména pak boha ohně, hromů a blesků Peruna.

Poměrně nedávno se zde totiž našlo a nachází stále velké množství kovových předmětů, hrotů šípů a oštěpů, sekerek, jízdních potřeb, ale i střepů slovanské keramiky z doby velkomoravské s typickým povrchovým reliéfem vlnice.

Je jen jenom převeliká škoda, že zdejší nemalé úsilí archeologů do značné míry hatí amatérští hledači uvedených artefaktů pomocí detektorů, čímž působí kulturnímu dědictví krajiny nenahraditelné škody.

Místo je navíc opředeno pověstmi, které však mají ráz spíše ponurý, takže naše radost z dosaženého cíle byla tak trochu kalena nejistotou, co nám zde nečisté temné síly provedou.

Pověsti totiž svým výkladem dávají nepokrytě najevo, že tu země ukrývá veliké poklady, ale ty jsou pečlivě stráženy hady, psy se svítícíma očima, černým býkem, navíc zde má být k dovršení všeho zla i sídlo čerta a vůbec temných sil.

Dokladem výše uvedeného je osamocený mohutný kámen na vrcholu kopce, příznačně nesoucí název Čertův kámen, na kterém si nemůžeme nevšimnout zřetelných otisků čertovy hlavy, ramen a kopyta.

Není pak divu, že ještě i v dnešní době někteří obyvatelé okolních obcí varují příchozí, aby se nevydávali na vrchol této hory, neboť je na ní nečekaně nic dobrého.

Tyto skutečnosti navýšily naše obavy, takže nám nezbylo než se vzájemně ujišťovat, že se jedná pouze o lidové pověry.

Všetečně těkající oči některých přítomných však nasvědčovaly, že možná na těch pověrách něco bude a pro uklidnění své duše i těla se raději pustili do s sebou nesené svačiny.

Dále jsme se od pana magistra dozvěděli, že na vrcholové plošině bylo s největší pravděpodobností i rituální obětiště, takže o výjimečnosti těchto míst není možné ani v nejmenším pochybovat.

Obohaceni nevšedním poznáním v uplynulých chvílích jsme pak povolna a zamyšleni opouštěli svět dávno uplynulých dob a sestupovali rozsáhlými lesy kolem pramene říčky Vlára do podhůří Vizovických vrchů.

Člověk maně přemýšlí, proč statisíce lidí o prázdninách míří do cizích krajin, když to jedinečné krásou i historií máme v naší zemi, a to poměrně nedaleko!

Úsměvy, které nás provázely téměř po celou dnešní cestu, však z našich tváří zmizely, když jsme při návratu míjeli Ploštinu, dějiště neuvěřitelných hrůz v samotném závěru války.

Člověk se zdráhá uvěřit, že v tak nádherné krajině dokáží být lidé vůči sobě tak krutí a bezcitní!

Návrat z hor do Drnovic a Vysokého Pole pak zakončil naši přibližně dvacetikilometrovou túru, na kterou budeme jistě dlouho vzpomínat.

K tajemnému Gradci

Zatímco v posledních týdnech jsem v hledání archeologických lokalit slavil úspěchy,

v posledním případě tomu bylo naopak.

Ale pěkně od počátku.

Letos na jaře jsem postupně prozkoumal lokalitu bývalého hradu Kanšperka u Suchova, u které jsem se podivil nad neudržovaností uvedeného historického místa.

Jde přece o torso hradu z 15. století, ve kterém měli dokonce přebývat rodiče Jana Jiskry z Brandýsa.

O týden později jsem po kratším hledání našel pozůstatky tvrze v Šarovech. O ty se naopak tamní obecní úřad svědomitě stará.

Další týden jsem zdolal Oberský vrch, ke kterému jsem se ale musel z Pradlisk do prudkého svahu občas škrábat po čtyřech.

Další víkend jsem prošel Starým Světlovem a Engelberkem na hřebeni Komonce.

Nerad bych zapomněl na moje dřívější zdolání Rýsova a méně známého hradiště Lipinka u Boršic.

Toliko výčet mého amatérského bádání.

Uvedené lokality popisují populární formou, kterou vyprávím o svých cestovních zážitcích, o poznávání historika-laika a přírodopisce.

Ve sbírce zajímavých lokalit mně chybělo jenom mezi archeology proslavené Gradca u Rudimova.

A tak jsem se tento pátek k němu vydal.

Vláček mě dovezl do Slavičina, ze kterého jsem za pěkného, slunečného počasí směřoval po žluté značce ke svému cíli.

Louky v okolí Slavičina jsou překrásné.

Jak to ti Slavičičané dělají, že je mají tak nádherně zelené a květnaté? A ty rozhledy od Šabatova, no co mám povídat.

Já ale musel dál.

Žlutá se začala kroutit, naštěstí jsem měl s sebou mapu.

Netrvalo dlouho a já se lesní cestou přiblížil k silnici Rudimov- Slavičín. Podle mapy mělo být hradiště asi 200 metrů před vyústěním lesní cesty k silnici.

Zanořil jsem se do uvedeného prostoru, a to jak nalevo, tak i doprava.

Očima jsem propátrával každý kousek lesa.

Žel, žádné archeologem Janem Kučerou popisované mohutné valy jsem nenašel.

Elevace terénu patrné byly, to ano, četné erosní rýhy taktéž, ale něco najisto vytvořeného člověkem nikoliv.

Důkladně jsem prozkoumal několika hektarovou plochu, ale naprosto bez úspěchu.

V lesním porostu jsem v jednu chvíli spatřil mladou dvojici s detektory.

Moc mně jejich informace ohledně hradiště nepomohly. Já těm osobám svými poznatky rovněž ne.

Upozornil jsem je, že danou oblastí procházela fronta, aby si dali při hledání pozor.

O chvíli později zmizeli.

V závěru svých výzkumů jsem se z lesa vynořil u samoty Jankulka.

Paní z této usedlosti mně sdělila, že Gradca je pár set metrů dále u potoka, ale že žádné stopy tam po něm už nejsou.

Přesto jsem se vydal jí určeným směrem. Strž potůčku Vasilsko jsem rovněž prolezl, leč ani v tom případě jsem neuspěl.

A tak jsem se zklamán v pozdním odpoledni vydal zpět do Slavičina.

Naštěstí jsem chytil na rozcestí před Slavičínem spoj do Luhačovic.

Měl jsem se asi u pana doktora Tomáše Chmely předem informovat o poloze onoho hradiště.

Moje chyba.

Dobře mně tak!

Ke Keltům

Ale doslechl jsem se, že sídlili na jednom malém návrší u Bystřice pod Lopeníkem. No a proč bych se tam nevypravil, že ano?

Třeba po nich zůstaly nějaké stopy.

Autobusem bych mohl přijet až do blízkosti hradiště, ale já si chtěl cestu k němu vychutnat pěšky.

A tak jsem vystoupil už v Bánově a úzkou silničkou, kdysi hojně dopravně využívanou, se „plížil“ ke svému cíli.

Silnička je v současné době lemována remízky, ze kterých se co chvíli ozýval ptačí zpěv. Už žádné auto, žádný motorový prostředek, klídek.

Jenom zbytky asfaltového povrchu, sem tam hrouda hlíny a chomáč slámy.

Minul jsem kynologické cvičiště, ale v jeho blízkosti mě spíše zajímala hornina, která se tam vyskytuje.

Jde o andesit, třetihorní vyvřelinu, která je jinak svým výskytem v České republice vzácná.

Pak stačilo už jenom pár desítek metrů a přiblížil jsem se k silnici E50, na první pohled velmi dopravně frekventované.

Rychle jsem ji přešel a vešel na polní cestu k vrškům u Ordějovské přehrady.

Přede mnou se objevilo několik stavení, ve kterých podle internetu působí Meditační centrum.

Nevím, co by na něj Keltové říkali, ale asi by souhlasili.

Byl velmi nábožní s celou řadou rituálů.

Samotná vyvýšenina mě ale trochu zklamala. Žádné valy, žádné další stopy po lidech zde žijících před zhruba dvěma tisíci lety jsem na ní neregistroval.

Byla hustě porostlá keři, nejčastěji hlozím a šípkovou růží.

Postál jsem chvilku na jejím vrcholu.

Tak tady bylo keltské oppidum.

Tady někde stály dřevěné hradby, hájené udatnými bojovníky.

Co ale vlastně víme o té dávné civilizaci z doby laténské, tedy mladší doby železné?

O tajemné keltské kultuře a řemeslech, ale například i o platidle, kterým pro Kelty byly mince, takzvané duhovky?

Stavovsky nejvýše u nich stáli keltští druidi, tedy tehdejší duchovní.

Keltští druidové nebyli jen náboženskými představiteli, ale jednalo se o jakousi keltskou inteligenci.

Byla to velmi vážená vrstva lidí.

Keltové si stavěli, podobně jako tomto místě, na vyvýšených místech opevněná oppida, což byla desítky hektarů velká ohrazená území s dvorcovou zástavbou a sídlem nobility a kultu.

I když oppida nebyla městy v plném slova smyslu, můžeme je považovat za jejich předchůdce.

Po Keltech nám zůstala ještě jedna nehmotná památka, která se kupodivu zachovala v téměř nezměněné formě až dodnes, a sice některé naše svátky.

Kromě obou slunovratů a rovnodenností slavili Keltové další čtyři důležité svátky, které se ve více či méně modifikované formě zachovaly až do dnešních dnů.

Rok začínal Samhainem a slavil se 1. listopadu v noci z předešlého dne na den sváteční.

Dnešního dne se můžeme setkat ve stejné době s křesťanským svátkem všech Svátých a následných Dušiček.

1. února se slavil Imbolc v Irsku nazývaný Oimealg. Dnes máme ve stejném čase svátek Hromnice 2. února.

V noci z 30. dubna na 1. května se slavil Beltinee, který dnes známe jako „Čarodějnice“, které se pálily už tehdy a symbolizovaly veškeré utrpení a strádání.

Keltové o tomto svátku zapalovali dva velké ohně a mezi nimi proháněli dobytek, ten měl být takto očištěn po zimě.

Nakonec i Lughnasad 1. srpna, ze kterého možná vznikly i dnešní dožínky.

Byl to velmi bojovný a srdnatý národ.

Ani tak prý neusilovali o dobývání cizích zemí, nýbrž většinou se omezovali na loupeživé nájezdy a drancování.

Postupně mezi nimi vznikala aristokratická vrstva, která se obyčejným lidem vzdalovala budováním nákladných vyvýšených opevněných sídel.

Luxusní zboží si obstarávali ze Středomoří.

Byly proslulé elegancí a čistotou, nenašel by se u nich muž, a tím méně žena, kteří by chodili špinaví a v cárech.

Co tak to zkusit u nás?

Mužský oděv byl jen z jednoho kusu látky, sepjaté na ramenech v horních rozích sponou či jehlicí a dole přepásané, obdobně i ženský oděv, inspirován Řeckem.

V té době také dochází k velkému rozmachu používání bohatých ženských šperků.

A jak to bylo u nich třeba s právem?

Zajímavé u nich bylo vymáhání dluhů – věřitel se prostě posadil před dveře dlužníka a zahájil hladovku.

Nechtěl-li si dlužník vzít na svědomí lidský život, za což by byl nepochybně potrestán, byl přinucen ustoupit.

Hmm.

I toto by bylo možné v současnosti převzít.

Ve výbroji jejich původní dlouhé meče postupně nahradila kopí a železné nože či dýky.

Podoba obydlí byla tvarována konkrétními klimatickými podmínkami.

Domy se nikterak výrazně nelišily od těch používaných již staletí. Obvyklým hlavním materiálem byla lepenice z hlíny.

Již méně běžné bylo používání jen dřeva či kamenů kladených na sucho. Prvním typem obydlí byla okrouhlá chýše, se střechou z větví či došků a s otvorem na odvod kouře.

A tyto chýše byly napůl zahloubeny do země.

Takže takto žili a sídlili lidé na konci doby železné. Pak odešli, aby byli nahrazeni jinými kulturami.

Tak to ve starověku chodilo.

Sešel jsem s výšiny dolů.

Hluboce zamýšlen.

Do doby kamenné, sprašovou hlínou svěcené.

Práce archeologů mě vždy velmi zajímala. Vždyť oni svými znalostmi a úsilím předkládají veřejnosti tajemství často tisíce let vzdálená.

I proto jsem zbystril pozornost, když jsem ve Slováckém deníku objevil zprávu o nalezení jedné z pravěkých archeologických kultur podél silnice z Hluku do Ostrožské Nové Vsi.

Vzal jsem si fotoaparát a rychle sešel na autobusové nádraží v Uher-ském Brodě. Následovala jízda přes Nivnici s přeseďáním na rozcestí u Dolního Němčí a pak to bylo už jenom pár minut jízdy do Hluku.

Zprvu jsem svoje kroky zamířil za geologickou zvláštností nedaleko říčky Okluky.

V tom místě dochází k výchozu nejstarších křídových vápenců a slínů bělokarpatské jednotky na zemský povrch, kterýžto fakt dokáží plně ocenit asi pouze geologové.

Lokalitu jsem si vyfotil a pak už hezkou cyklostezkou směřoval do avizovaného místa archeologických nálezů.

Musel jsem se ale zprvu dostat z cyklostezky přes rozsáhlé pole k silnici mezi Hlukem a Ostrožskou Novou Vsí, což se mně po určité námaze podařilo.

V dáli jsem spatřil shluk vozidel a poblíž nich osoby v oranžových kombinézách.

Po příchodu k nim jsem se představil a poprosil o jejich komentář k výkopovému místu, které prozrazoval obnažený pás zeminy napodél silnice, jdoucí do hloubky asi 0,5 metru.

Na jeho dně jsem spatřil kruhové tmavě zbarvené prohlubně, na jejichž dně se střídala tmavě zbarvená humózní hlína s okolní okrově zbarvenou spraší.

Požádal jsem o vysvětlení této barevné rozdílnosti jednoho z přítomných archeologů. K mému překvapení se ukázalo, že jde o mého bývalého žáka na gymnáziu, pana Kamila Dufku, který se mně následně odborným výkladem plně věnoval.

Ukázal mně mimo jiné z jednoho výkopu nalezený keramický střep stáří asi 7000 let.

Úžasné.

Hned jsem si úlomek vyfotil.

V některých jámách byly viditelné i dílčí, tedy menší jamky, údajně se jednalo o místa tam kdysi zasazených kůlů.

V jiných místech moji pozornost upoutaly nakupeniny hmoty zvláštního vzhledu. Šlo o tzv. mazanici, kterou používali naši předkové při výstavbě obydlí.

Ta byla stavěna z proutí, vpleteného mezi kůly zaražené do země a vymazaného právě již zmíněnou hliněnou mazanicí.

Byl jsem téměř šokován informací, že dvě světlejší místa ve stěně jedné z jam jsou pravděpodobně rozchodem kol dávného povozu.

Ze Slováckého deníku jsem předcházející den vyčetl, že nález v přibližně dvoustetmetrovém úseku opravované silnice doposud zahrnuje asi osmdesát keramických fragmentů a několik zlomků mazanice.

Mimochodem, nálezů pořád přibývá, takže objektů je téměř 60 a nějaké ještě přibudou a střepy se počítají už na stovky.

Nejvýznamnějším nálezem se zatím stala třetina nádoby kulovitého tvaru ze slabě vypáleného keramického těsta s pozůstatky bílé malby, zdobené rytými podélnými záseky.

Vše nacházené spadá ke kultuře s tzv. železovskou keramikou, která pochází z období neolitu, čili mladší doby kamenné.

Podle archeologů se jedná o největší odkryté pravěké sídliště na Uher-skohradištsku za posledních 20 let.

Zaujala mě i několik metrů vysoká trojnožka s fotoaparátem na jejím vrcholu, který sloužil k vyfocení příslušného úseku výkopových prací.

Bylo se věru na co dívat a co poslouchat.

Tak tady žili naši předkové. Před mnoha tisíci lety. Měl jsem v těch chvílích zvláštní pocit.

V dáli se leskla hladina ostrožských vodních nádrží a na horizontu se tyčily známé siluety Buchlovského hradu, Barborky a Holého kopce.

Zamyslel jsem se.

Kolik se jenom v tomto kraji vystřídalo kultur doby kamenné, bronzové, železné s následnou kulturou prvních Slovanů na našem území.

Ano, Slovácko je archeologickou pokladnicí našich dějin.

Máme být v tomto v ohledu v našem regionu opravdu na co hrdi!

K hrádku Rýsov

Mluvím o Starém Světlovu, méně už o Engelberku na hřebeni Komoňeckých vrchů.

Ale co tak tajemný Rýsov?

Tento hrádek měl stát na kopci o něco málo nižším jak sousední Komoňec.

Abych se dostal na jeho úpatí, musel jsem z autobusu vysednout v Provodově na Maleniskách.

Podíval jsem se vzhůru. To nebude moc jednoduchý výstup, zauvažoval jsem.

Nejprve jsem musel překonat potok. Nebyl příliš široký, ale přeskočit se nedal.

Tak jsem hledal na břehu místo užší s vyčnívajícím kamenem z vodního toku, který bych použil jako provizorní mostík.

Podářilo se.

Následně jsem měl dvě možnosti výstupu, buď jít nahoru po louce, nebo lesem.

Řekl jsem si, než kráčet po rosou smáčené louce, půjdu nahoru raději lesním porostem.

Stalo se.

Stoupání bylo opravdu náročnější.

Občas jsem pohledem vzhůru vyhlížel zbytky hrádku, ale ke spatření nebylo nic.

Jen stromy a spousta z minulého podzimu spadlého listí.

Nedal jsem se odradit a šel dále.

Náhle jsem spatřil před sebou nahoře mezi stromy jakousi nahnutou skálu.

Že by to bylo ono?

No, ale jak se k ní dostat?

Posledních asi 20 metrů bylo nejnáročnějších. Musel jsem se chytat větví stromu, abych nepřepadl dozadu.

Konečně jsem byl u skály – Čertova kamene.

Pěkný kousek, jen co je pravda.

Tak 10 metrů vysoký a ještě o nějaký ten metr delší. Jeho stěny oplývaly velkým množstvím děr na povrchu.

Věděl jsem, o co se jedná, jde o tzv. tafoni.

Tafone jsou dutiny a dutinky, vzniklé vyvětráváním horniny. Stáří tafoni je kladeno do třetihor.

Tafone se od ostatních skalních dutin a výklenků liší tím, že je modelované pod odolnější kůrou horniny.

V místě destrukce povrchové kůry dochází k rychlejšímu zvětrávání hlubší, méně odolné partie horniny a tím ke vzniku skalní dutiny konkávního tvaru.

Tafone se většinou vyskytují v krystalických horninách – zejména v žulách, ale tady byly tvarovány v poměrně měkkém pískovci.

Dutinky se směrem dovnitř více nebo méně rozšiřovaly. Většinou měly rozměry několika centimetrů.

Dále mě zaujala načervenalá barva některých míst skály. Uvědomil jsem si, že se jedná o soli železa, které toto zabarvení umožňují.

Pak už jsem se amatérsky věnoval historii.

Tak, kde vlastně měl ten hrádek vchod?

Aha, na západní straně, někde jsem to vyčetl.

Asi tady, protože je tu patrný výrazný příkop. V jiných směrech jsou příkré stráně, tam vchod pravděpodobně nebyl.

Na samotný vrchol skály Čertova kamene se mně nechtělo lézt, bylo by to hodně nebezpečné.

Nebylo by totiž nikoho, kdo by mě zachraňoval.

Následně jsem upřel zrak na blízkou informační tabuli.

Stálo na ní:

Jde o zaniklý hrad. Dle archeologického výzkumu se v něm žilo v období ve 2. pol. 13. – 1. poloviny 14. století. Jediná písemná zpráva o hradu pochází z r. 1517 při převodu majetku Jitky z Landštejna na jejího manžela Joachima z Bibrštejna, kdy je již uváděn jako pustý.

Místní pověsti se týkají ponejvíce obrovských balvanů, k nimž lidé vzhlíželi s respektem a neklidem stran jejich původu.

Nu, není divu.

Erozní rýhy, důlky a trhliny v červenavé hornině byly považovány za „čertovy pece“ nebo „čertovy vidličky“.

Čert tu prý hodoval na dobytku a drůbeži ukořistěných od ubohým místních. Kopec Rýsov skrývá dle tradice také nevyčerpatelné zásoby zlata.

Pod Čertovým kamenem prý bydlel i hodný černokněžník.

Uchovala se i vzpomínka na dřevěný hrádek v podobě místní pověsti, dle níž tu stával dřevěný zámek, jediným jeho obyvatelem měl být tajemný černý kůň, jehož divoké ržání se sem tam dosud nese noční tmou.

Zase jsem byl chytřejší.

Ale bylo nutné pokračovat v cestě dále.

Kousek dál, snad 200 metrů, mělo být i hradiště z doby bronzové. No, budou tady mít archeologové ještě hodně práce.

Z vrcholu kopce jsem se lesní cestou ubíral k Březůvkám a dál až do Doubrav. Slušných pár kilometrů, ale ten Rýsov opravdu stál za tu námahu.

K zaniklé osadě

Krásné ráno, meteorologové předpovídali mimořádně teplý den. Následující den má ale přecházet studená fronta.

Musím dneška využít.

Ráno jsem nasedl do autobusu na Rasovou, tam jsem jej vyměnil za jiný do Vyškovce, konkrétně na konečnou, tedy Hribovňu.

Tu lokalitu dobře znám.

Vystoupal jsem z ní úvozovou cestu na státní hranici. Čekala mě tam hraniční tabule a rozcestník.

Na Důžník, kde se měly nacházet stopy zaniklé osady, to mělo být 55 minut chůze.

Odhadoval jsem to tak na 3 kilometry lesem bez většího převýšení.

Lesní cesta byla pohodlná, po její straně jsem jako bývalý učitel biologie registroval buky, sem tam i javory.

V místech pařezin jsem se kochal překrásnými výhledy na hraniční Machnač, Povážský Inovec a část Trenčanské kotliny.

Sluníčko svítilo o sto šest a tak jsem šlapal a šlapal.

Asi po kilometru jsem uslyšel motorovou pilu, no a o pár metrů dále jsem spatřil dva dřevorubce, jak se lopotí s poraženými kmeny stromů.

Měli k dispozici i lesní traktor.

Já však pokračoval dále po hřebeni.

Asi po hodině chůze jsem dorazil na kótu Důžník.

Je na ní pěkný rozcestník a informační tabule o historii daného místa.

V tom prostoru měla být v polovině minulého století osada, která v padesátých letech pro tíživé podmínky zanikla.

Díval jsem se, díval, ale kolem neviděl sebemenší stopu po lidské činnosti.

Všude se rozprostíral jenom les.

Šel jsem ještě asi kilometr dál po modré, ale se stejným výsledkem. Nikde žádná mýtina, žádné základy usedlostí.

Obrátil jsem se tedy zpátky, přišel znovu na Důžník, odtud odbočil a šel 400 metrů na Barošovo, kde měla stát další 3 stavení.

Zde jsem byl konečně ve svém hledání úspěšný.

V lesním porostu jsem spatřil několik jam a mezi nimi kámen se jmény majitelů bývalých usedlostí.

O kousek dál další. Tak alespoň takto.

Ale stejně mě zajímá, kde stálo těch 6 stavení na Důžniku. Bylo to na jeho vrcholu, nebo pod ním?

Z Barošova jsem se vydrápal prudkým svahem téměř po čtyřech znovu na modrou a vydal se zpátky k hranici.

Znovu jsem narazil na ty dřevorubce.

Měl jsem štěstí, neboť když jsem procházel kolem nich, tak zrovna šel k zemi jejich přičiněním mohutný buk.

Obrovská rána.

Bleskově jsem uhnul stranou.

Po shlédnutí a přestání uvedeného nebezpečí jsem pokračoval dál na hraniční Kykulu s nádherným výhledy, pro změnu zase na naši Moravu.

I Beskydy byly v dále trochu vidět. Měl jsem v úmyslu sestoupit na Hribovňu, odkud měl jet v 15.45 autobus na Rasovou.

Ale na louce při mém sestupu jsem objevil skvosty.

Mám na mysli orchideje, konkrétně vstavač bledý a prstnatec májový.

No paráda.

Takže summa summarum, pěkně jsem se prošel divukrásnou přírodou, nadýchal kyslíku, no a ty výhledy, to bylo něco nádherného.

Akorát mě mrzí, že jsem nenašel pozůstatky těch 6 stavení na Důžniku.

Ale i bez mystiky je u nás krásně.

K březovské kyselce

Je přece vyhlášená svou kvalitou.

Ráno jsem proto nasedl na autobus a nechal se jím zavézt do malebné podhorské obce Březová.

Chtěl jsem tam předat drobnost jedné paní za velmi pěknou ilustraci obálky mé poslední knihy.

Vystoupil jsem a už mě ovanul čerstvý vzduch, ale stačilo si zapnut límec u krku a bylo dobře.

Domorodci mě navedli na cíl mého úmyslu.

Po cestě k němu jsem na protějším břehu březovského veletoku, Hrubáru, spatřil vedoucí informačního centra v Uherském Brodě.

Jak se mně k ní podařilo dostat po provizorním dvacetimetrovém rozhoupaném můstku, ani nevím.

Dali jsme se do řeči, na připomenutý nesplněný slib ohledně fota celnice klopila oči.

Lávkou jsem se opět přenesl na původní břeh a po několika stovkách metrů byl u cíle. Otevřela mně starší paní a vzápětí po ní přišla ke dveřím i paní ilustrátorka s rukama ještě od mouky.

Předal jsem jí dáreček, vyfotil, rozloučil se a „upaloval“ k hranici se Slovenskem.

U bývalé celnice jsem spatřil stojící auto a v něm sedící roztouženou mladou dvojici.

Přerušil jsem jejich radovánky dotazem, jakou roli v současné době celnice plní. Odpověděli, že žádnou.

Prý byla nedávno vyloupená.

Několik vět jsem si vyměnil v tu chvíli i s mezitím už citově vychládající dívkou, která, jak se ukázalo, měla na uherskobrodském gymnáziu sestru.

Trochu jsme společně pomluvili kantory, já brzdil.

Poté jsem si odskočil asi dva metry za hranici, jenom tak, patrně z mladické nerozvážnosti.

Pak jsem se vracel zpátky směrem do Březové, ale ještě před ní odbočil po zelené značce k březovské kyselce.

Spatřil jsem jednoduchý vývěr, jinak nic moc.

Kousek nad ním jsem potkal sestupující dvojici mladých Slováků, ji a jeho.

Mám v tom ohledu výčitky svědomí.

Ptali se mě na cestu na Velký Lopeník, respektive Velký Koperník, jak ho kdysi pojmenoval exprezident.

Já je poslal oklikou přes Březovou, osadu Lopeník a Mikulčín vrch.

Pěkná zacházka, ale aspoň se prošli.

Vystoupal jsem na Novou horu, na které mě čekal fantastický výhled na Velkou Javořinu, Jelenec, Lesnou, samozřejmě i Květnou a Strání.

Záhy jsem si však všiml, že v dáli hoří několikahektarová stařina nad posledně jmenovanou obcí.

Přijda do ní, upozornil jsem na toto barbarství pár lidí, ti však pouze krčili rameny.

„Tančit ‘Pod šable’ s televizí to ano, ale hasit to ne!“ pomyslel jsem si.

Měl jsem ale už velký hlad.

V restauracích včetně Zámečku doznívaly zvuky dopolední tragédie, tedy svatby, takže až na konci Strání jsem v restauraci „U Popelků“ sehnal k jídlu alespoň čokoládu Milku.

Pořádné jídlo neměli.

Kolem spálenišť jsem pak pastvinami vystoupal na Dubinu s retranslační věží, odtud „sklouzнул“ silničkou do Korytné.

Autobus mně jel v 16:08.

Asi patnáct kilometrů jsem urazil tichou, překrásnou krajinou, cele zalitou slunečnými paprsky.

Co jsem mohl chtít více!

Paráda.

K pašovickému Žižkovu dubu

Žižkových dubů je v naší republice snad několik desítek.

Za Žižkovy duby se považují mimořádně statné stromy uvedeného rostlinného druhu, pod kterými údajně odpočíval či spřádal své plány slavný válečník husitské doby – Jan Žižka.

Samozřejmě to nelze v žádném případě ověřit, ale i tak tyto stromy svou majestátností a stářím symbolicky připomínají významnou dobu našich dějin.

Není tedy ani překvapením, že největší množství Žižkových dubů je v jižních Čechách kolem Trocnova, kde se vojevůdce narodil, a pak na Vysočině v okolí Přibyslavi, kde měl slavný válečník skonat.

Zde na Slovácku má tento název dub v lesnaté Prakšické vrchovině.

Proč se k němu nevydat?

Vycházku jsem realizoval poslední červnový den za slunečního dopoledne, které snad už svým průběhem konečně signalizovalo příchod léta.

Za autobusovou zastávkou jsem vyhledal zelenou značku, která mě navedla žádoucím směrem.

Připomínala mně svým vzhledem hrádek.

Polní cesta mě pak stoupáním vyvedla po necelých dvou kilometrech k rozcestníku Hrabiny, odkud jsem se klikatící lesní trasou „prodíral“ ke svému cíli.

Lhal bych, pokud bych mluvil o cestě mechem pokryté, naopak občas jsem se musel brodit rozbředlým listím a smířit se s neustále měnícím se směrem svého putování.

Na druhé straně jsem si mohl vyfotit zajímavě se poltící smrk přímo u cesty.

Čas ubíhal, takže v jednu chvíli jsem nabyl pocitu, že jsem asi vyhlédnutý strom minul. Už jsem málem na svůj cíl resignoval, když jsem ho před sebou náhle spatřil.

První můj dojem z jeho vzezření byl velkolepý.

Ne snad z jeho krásy, měl přece jenom svá nejlepší léta za sebou, ale z jeho mohutnosti, doslova impozantního vzhledu.

Obvod kmene zajisté činil několik metrů, ale svou výškou budil u mě nemalý respekt.

Jistě, některé jeho větve už na něm držely asi jenom silou vůle, navíc kmen blesk zřejmě rozčísł, ale i tak bylo co obdivovat.

Kůru měl hluboce rozbrázděnou, podobně jako když vidíme silně vrásčitou kůži u starého člověka.

Ale jinak, po pravdě řečeno, všechna čest!

Ihned jsem z kapsy kabátu vytáhl fotoaparát a žertem dubu naznačoval, aby mně zapózoval v co nejlepší poloze.

„Prosím tě, dube, rozpřáhni své ruce, tedy své větve tak, aby můj snímek by co nejlepší!

Děkuji ti. Tak, a ještě z této strany. Usmívat se nemusíš, ostatně u tvého věku by to asi nebylo úplně nejlepší.“

Škoda jen, že okolní, mnohem mladší habry a doušky zakrývaly celistvost tohoto nádherného stromu.

Poblíž stromu stojí tabule Lesní správy s nápisem, že se jedná o významný strom. Volil bych jiné označení.

Napsal bych na onu tabuli – „úctyhodný strom“.

Co ten musí za svůj věk asi pamatovat?

Vždyť duby se dožívají stáří mnoha set let.

Takže, i když pod tímto stromem slavný vojevůdce nejspíš neodpočíval, je docela možné, že v jeho době už tento pamětník shlížel na husitská vojska, která nesporně našim krajem několikrát táhla.

Stejně jako v několika jiných případech by každý člověk měl v takových chvílích uložit svůj fotoaparát zpátky do tašky a chvíli postát v zamyšlení.

A tím složit poctu tomuto lesnímu velikánovi.

Krásnou Bošáckou dolinou

Jednu neděli jsem se rozhodl projít známou Bošáckou dolinou. Aby to se mnou mohlo jít s kopce, nechal jsem se před polednem vyvézt autobusem do Vyškovce, konkrétně k chatě Valmont, dnes přejmenované na Chatu na Vyškovci.

Porozhlédl jsem se od ní po horách západního Slovenska, aby mě vzápětí v uvedené chatě dodaly energii výborné vepřové výpečky a malé pivo.

Takto posílen jsem pod oblačnou oblohou vyrazil „padákem“ výškovčými Bošáčkami dolů, směrem na Slovensko.

Kolena dostávala zabrat jen co je pravda, v zimě bych se tou silničkou nechtěl ubírat.

V kapse kalhot mně cinkalo několik eur.

Avšak, mezi námi, potenciálně platit na Kopanicích tímto platidlem by mně připadalo poněkud zvláštní.

V Bošáci se přece v minulosti platívalo většinou slivovicí, myslím, že je tomu tak i dnes.

Po ukončení prudkého klesání jsem vyšel u staré školy, kde jsme před desítkami let pořádali okresní učitelské přebory v běhu na lyžích.

Obsadil jsem tehdy druhé místo.

Bože, jak je to už dávno...

Pak jsem krácel podél potoka a kochal se pohledy na okolní roztroušené usedlosti v různém stavu obyvatelnosti.

Zurčící potůček mě doprovázel, musím říct, že tak křišťálově čistou vodu, jako byla ta v něm proudící, jsem už dlouho neviděl...

Netrvalo dlouho a vkročil jsem do osady Predpolomy, ve které jsem se trochu obával kopaničářských psů, tedy jejich vychování, ale k většímu konfliktu mezi mnou a jimi nedošlo.

Většinou jsem se jim uklonil a následně sundal kšiltovku.

Odpovědí mně bylo ještě jejich hlučnější štěkání.

Holt jiný kraj, jiný mrav.

I nadále jsem si cestu krátil výhledy na nádhernou jarní přírodu, jen pomalu se zde zelení probouzející.

Ani koruny kvetoucích vrůb jív nemohly uniknout mé pozornosti, byly překrásné.

Brzy jsem narazil na první domorodce.

Snažil jsem se s nimi prohodit několik vět v jejich nářečí, přičemž jsem si hlavně dával pozor na pečlivé vyslovování měkkého l.

Ale pro mě jako moravského Slováka to zase až tak velký problém nebyl.

Silnička se vinula mezi staveními, takže jsem měl občas problém poznat, co je ucelená osada, a co jsou jen osamocené shluky stavení.

Ta jsou snad méně výstavná jak za kopcem, tedy za Velkým Lopeníkem, ale v jiném ohledu zase stavebně různorodější.

Aut mě potkalo během dvou hodin mého pochodu asi jenom pět, což mě v lůně krásné přírody jenom potěšilo.

Po sedmi kilometrech chůze jsem vkročil do Nové Bošáce.

Můj zrak přitáhl krásný kostel, stejně jako vilky, byť trochu jinak architektonicky laděné jak na Slovácku.

Na hlavní křižovatce v obci jsem ostře změnil směr a zamířil si to k severu.

Údolí zde bylo už širší, samoty a shluky stavení podél silnice mně provázely nastálo. Utrmácen jsem konečně spatřil starou hraniční celnici.

Opuštěná, ale nežalující. Píšu o ní samostatně.

Kousek opodál stojící tabule – Česká republika.

Takže jsem byl znovu „doma“.

Kroky jsem zrychlil, abych stihl autobus z Březové do Uherského Brodu.

Nepodařilo se.

Patnáct kilometrů dalo mým nohám zabrat. A tak jsem strávil v pohraniční obci další dvě hodiny.

K nebi se tyčící novogotický kostel svatého Cyrila a Metoděje je skutečnou dominantou obce.

Vyfotil jsem si místní muzeum se starými zemědělskými stroji a v hospodě U Bruštíků vyslechl nářky recepční na krádeže aut.

Jenom tak mimochodem pravila, že pamatuje dobu, kdy zde lidé nezamykali domovy.

No, a pak přijel dostavník.

Cesta domů se dála v poklidu s letmým pohledem na místo velké lopecké tragédie.

Výlet pěkný, ale nohy vyčítají.

Kolem Prakšic

Ne, nejsem Prakšičan, pocházím z Uherského Brodu, ale přiznávám se, že chodím na Prakšicko velice rád.

Neoplývá světoznámými památkami a vším tím, co by lákalo tisíce turistů k jeho návštěvě.

Může však nabídnout něco, čeho v poslední době ubývá více a více, totiž místa, kde se člověk může hluboce zamyslet a vnímat okolní přírodu doprovázenou stejně hlubokým tichem.

No, a kde jinde, než na stezkách a stezičkách kolem této půvabné obce.

Stezky jsou samozřejmě v okolí každého sídla, ano, vím, ale právě ty prakšické mají svá osobitá kouzla.

Dovoluji si vám alespoň některé z nich popsát, jak je cítím já.

Jedna trasa vede od posledních domů Vinohradů k Vrchovině, tam mířím v létě za houbami. Zprvu musím zdolat z koncové „točny“ výstup prudkým lesním svahem, abych se pak mohl ubírat okolním smíšeným lesem buď k mohylovým hrobům, nebo k Žižkovu dubu.

V každém případě jsou moje kroky doprovázeny lesní tichem, nutícím člověka k hlubokému zamyšlení.

Samotné mohylové hroby jsou svědky dávné minulosti.

Je nakonec i dobré, že není přesně známo, z jaké doby pocházejí a kdo v nich setrvává ve věčném odpočinku.

Tajemno láká.

O Žižkovu dubu jsem již dříve psal, je stromovým velikánem, který, ačkoliv je již na konci svého života, vzbuzuje úctu všech kolemjdoucích.

Jinou možností je vydat se cyklostezkou směrem na Uherský Brod?

Míře k ní, zastavuji se nakrátko pod kostelem u památníku obětí obou světových válek.

Kolik zbytečných obětí, často mladého věku, stála ta válečná řež, říká vám si v duchu.

Pokračuji však dál.

Cyklostezka je vyasfaltována, ale cyklistů na ni moc nepotkávám. Nevadí mně to.

Směřuji po ní se souběžným, vegetací zarostlým úvozem. Kdysi jím jistě projížděli formani se svými povozy, ale to už je jistě hodně dávno.

Ještě před vnořením cyklostezky do zalesněných Rubanisk se člověku vyplatí se obrátit a podívat se po severovýchodním obzoru.

A věru stojí takový pohled za to.

Velký Ořechov s dominujícím kostelem je vidět jako na dlani, rovněž výraznou Komoneckou vrchovinu na Luhačovicku nelze zrakem přehlédnout.

Stežka mírným stoupáním míří k brodské střelnici. Před ní, na vrcholu stoupání, je nádherný výhled na Buchlovské kopce.

Jenom kdyby ta městská skládka jinak pěkný vizuální dojem nekazila...

Nedávno jsem se šel projít i podél Praksického potoka. Renovovaná cesta je pokryta dosud měkkou jemnou drtí.

Jde se po ní ale docela dobře.

Že kolem ní není na co se dívat?

Nesouhlasím.

Pozdravím se u ní s koníkem blízké farmičky, a pak jsou už moje oči upoutány vodními nádržemi se svěže vyhlížející, nedávno vysázenou travou na jejich březích.

Stávají se rybářským rájem a cílem výletníků.

Pod menší nádrží je záměrně ponechán ostrůvek s olšemi. Rybníček působí docela romanticky, je zřejmé, že stavitelé měli cit pro přírodu.

Tak to má být.

Po levé straně této trasy směrem od obce, řeknete si, je jenom obyčejný protáhlý svah.

Ale i ten ve mně evokuje vzpomínky na minulost.

Člověk tak nějak přemýšlí, kolik kdysi bylo vynaloženo lidské práce na těchto sesuvy ohrožených políčkách.

Dnes jsou některé z těchto pozemků jen pokryté houštinami trnek a hlohů, ale i tak v nich shledávám mnoho zajímavého.

Husté křoviny s přelétajícím drobným ptactvem, ojedinělé seníky, to vše spolu odumírajícími starými ovocnými stromy ve mně vzbuzuje nostalgické pocity.

Kdo ty stromy vysazoval, a žije vůbec ještě, kladu si vtíravou otázku.

A opět se ohlížím zpátky směrem k obci, na nedaleký praksický kostel s památnou hrušní – „planuší“ opodál, i na zalesněné kopce za vesnicí.

Jindy je možné nasměrovat kroky od kostela do blízkých Pašovic zprvu polnostmi a pak podél Maršovského potoka dál až k Maršovu. Nad okolními poli krouží káňata, občas člověk zahlédne i pasoucí se srnčí.

Známou trasou je i bývalá „družstevní“ cesta kolem lánu fotovoltaiky k Chrástce, a od ní k hvězdárně, nebo podél lesa do Havřic.

Kdysi měla kvalitnější povrch, dnes je již pro vozidla sjízdná obtížně.

Je lemovaná remízky s ptactvem, hlavně pak vrabci a strnady, a nabízí solidní výhled k západu.

Třeba takový západ slunce odtud viděný, no to je pohádka! Od Chrástky je z cesty také pěkný panoramatický pohled na Prakšice...

Jinou možností pro turistu je vydat se silnicí podél Holomně do Drslavic. Pravda, jde se po silnici, byť nepřiliš dopravně frekventované.

Ale i tak, je třeba se mít před projíždějícími auty na pozoru!

Kolem Holomně spíše převládají pole, ale samotné koryto tohoto potoka nabízí pohled na důsledky erodující síly vody při povodních. Je hluboce v jílech zahloubené a jeho vzhled se po povodních zajisté ještě mnohokrát mění.

Po straně vodního toku jsou vidět obdělávané zemědělské plochy, při březích pak je patrná běžná květena jara – smetánky, rozrazil, kopřiva.

Z pravé strany se zvedají nevysoké zaoblené kupy „Rovné hory“ a „Vrchoviny“, porostlé smíšenými lesy.

Botanicky cennější jsou pod nimi ležící stráně s teplomilnou květenou a zvířenou, o čemž svědčí řada chráněných druhů uváděných v seznamu organismů přírodního parku Prakšické vrchoviny.

Z živočišného světa tu stojí za zmínku řada vzácných druhů motýlů, třeba modráška hořcového, brouků, namátkou uvádím krasce třešňového, z jiného řádu pak výskyt kudlanky nábožné.

Říčka Holomňa, často rozvodňovaná přivalovými dešti, je lemována řadou olší, vrb, javorů babyk, místy i mladými jasany.

Kolorit těchto březních dřevin umocňují keře bezu černého, ptačího zobu a dalších, již uvedených docela běžných zástupců bylinného světa.

Místa se dá nahlédnout i do koryta říčky a sledovat, jak její proudící tok postupně omílá přilehlé břehy.

Co říct závěrem?

Stezek je v okolí obce asi ještě víc, ale to Prakšičané vědí lépe než já.

Ať už si člověk vybere tu kterou trasu, vždy by měl vnímat krásu naší krajiny, a ta je na Prakšicku opravdu nepřehlédnutelná.

Snad jednou budou na patričních místech stezek i informační tabule, poukazující slovem i obrazem na řadu místních krajinných zajímavostí.

Prakšicko si poučený poukaz na ně nesporně zaslouží!

Do zaniklých lomů

Těch je na Uherskobrodsku několik.

Některé jsou známé více, jiné méně.

Jsou i takové, o kterých veřejnost s výjimkou nejbližšího okolí neví téměř nic. K jednomu z nich jsem se v krásném slunečném dni vypravil.

Zamířil jsem vlakem z Brodu do Nezdenic a pak už silničkou kolem obecního úřadu ke známé nezdenické kyselce.

Tu jsem si ale nechal na konec svého putování.

Dokonce i lom v její bezprostřední blízkosti.

Po polní cestě jsem vystoupal několik set metrů k blízkému lesu, načež mě cestou čekalo prodírání křovinami a klopytání přes pařezy a spadlé větve.

A pak zcela náhle jsem se ocitl v bývalém lomu Nadějov.

Název místa pochází z dávných dob, kdy na Moravu pronikaly hordy divokých kuruců a Kumánů.

Přepádávaly a olupovaly klidné obyvatelstvo. Jedinou nadějí na jeho záchranu byl poblíže vesnice ležící les, nazvaný Nadějov.

Samotný lom přestal sloužit svému účelu už před desítkami let, takže je téměř úplně zarostlý náletovými několikametrovými dřevinami.

V předválečné době zde pracovalo mnoho dělníků, kteří s nevelkou mechanizací dobývali kvalitní lomový kámen, vulkanický, narůžověle zbarvený andesit.

Když se člověk bezprostředně přiblíží k jeho lomové stěně, užasne nad její mohutností a zejména strmostí.

Stěna je téměř kolmá, někde dokonce převislá, vysoká podle mého odhadu asi 20 metrů.

Říkal jsem si, snad tam nahoře je přístup k ní velmi dobře zabezpečený, neboť pád do hlubiny lomu by byl bez výjimky pro každého jedince smrtelný.

Pod lomovou stěnou je další zajímavost, doslova kamenné moře, tvořené desítkami ze stěny uvolněných masivních balvanů, bohatě porostlých mechovou vegetací.

Romantické místo, i když v době činnosti lomu v něm zajisté převládala dřina za pár krejcarů.

Odcházel jsem z toho v současnosti mimořádně tichého místa s myšlenkami na naše předky a jejich jistě nelehký způsob života.

Pak jsem teprve sešel k daleko známějšímu lomu stejného geologického složení poblíž rotundy kyselky.

I zde můj zrak upoutala mohutná lomová stěna, už na první pohled hodně zvětralá.

Postál jsem poblíž ní v uctivé vzdálenosti, abych si udělal snímek, když tu se náhle z jednoho místa stěny začaly s hlukem řídit kameny.

Zřejmě se uvolnily táním zbytků ledu v trhlinách horniny.

Ještě že jsem se nepokusil prozkoumat na uvedeném místě ve stěně dobře patrnou fialovou skvrnu, možná způsobenou přítomností sinic nebo bakterií.

Nebo snad vznikla jinou příčinou?

V každém případě mohl můj eventuální její průzkum nedobře dopadnout...

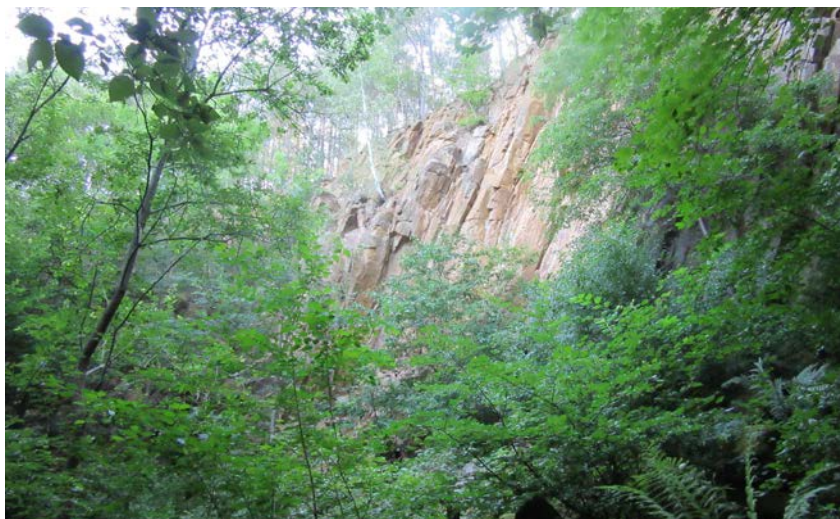
Jezírko pod stěnou mělo krásnou, brčálově zelenou barvu, danou asi přítomností jednobuněčných řas.

Při zpáteční cestě jsem míjel mýtinku, kde se v nedávných letech pořádala oblíbená setkání mladých umělců, básníků a divadelníků.

Pak už mně jenom zbývalo pár metrů ke kyselce a symbolické ochutnání její vody zavánějící sirovodíkem.

V dnešní době se hodně cestuje do ciziny.

Nic proti tomu, ale i u nás jsou místa mimořádně zajímavá, v popsaném případě třeba svou nedávnou minulostí.

Za orchidejemi

No to se musí předem vědět, kde jsou tyto rostliny „k zastížení“.

V Bílých Karpatech je řada přírodních památek a rezervací, ve kterých v příslušném ročním období, tedy v květnu a červnu, jsou ke spatření.

Nu a neodolal jsem a zamířil do míst jejich výskytu, do takových, která mě ani v minulosti v tomto ohledu nezklamala.

Ještě dříve jsem však musel podniknout nezbytná bezpečnostní opatření.

Věděl jsem totiž, že se budu muset prodírat poměrně vysokou trávou, ve které na mě budou číhat klíšata, a s nimi obávaná borelióza a encefalitida.

Ty by přece měly být pro každého z nás varováním.

Měl jsem samozřejmě s sebou repelent, ale pro jistotu jsem si nasadil na nohavice kalhot lyžařské návleky.

Takové ty, co používají lyžaři, běžkaři.

Teprve tyto jsem přestříkl repelentem s vědomím, že daný úkon budu muset stejně za pár hodin opakovat.

Ani takto ošetřen jsem neměl vyhráno, prohlídka mého těla po návratu z „expedice“ byla nezbytná.

No a pak už jsem krok za krokem kráčel k vyhlédnuté lokalitě se zrakem pozorně upřeným k zemi.

Orchideje se mně už zdáli prozradily sytou barvou svých květenství, nachovou a o kousek dál zase nažloutlou.

Očima jsem si vybral tu s načervenalými květy.

Zprvu jsem ji skoro nábožně obešel a oči na ní, jak se říká, mohl nechat.

V tu chvíli, nerad to říkám, jsem se ale zase stal sobcem, protože jsem netoužil po doprovázejících osobách.

Chtěl jsem být s tou kráskou, nádhernou orchidejí a jejími dalšími společníky, sám. Sám a sám.

Slova jiného člověka by byla v tu chvíli zbytečná.

Objal jsem ji pohledem, zašeptal k ní několik obdivných slov, a dokonce naznačil pohlazení.

„Neboj se mé přítomnosti,“ konejšil jsem obavy orchideje a dodal: „Kde jsem tě našel, to se nikdo, kvítku medový, ode mě nedozví.“

Už po prvním zhlédnutí a opojení krásou orchideje jsem tušil, o jaký druh se jedná, i když v jiných případech si občas musím pomoci botanickým určovací klíčem, který nosím pro jistotu s sebou.

Rozlišovacích znaků je u těchto drahokamů přírody celá řada. Je to samozřejmě jejich barva, tvar květu nebo přítomnost či nepřítomnost jeho části zvané pysk.

K rozlišení druhu orchideje mohou napomoci i skvrnky, a to nejenom na květu, ale na listech. Není na škodu mít u sebe v této souvislosti i lupu ke zjištění dalších podrobností, pro laika však stačí dívat se, obdivovat... a mlčet.

Po ověření si druhu orchideje. Orchidej jsem si určil a zkoumal dál: Snažil jsem se vysledovat, proč právě tam a ne někde jinde orchideje, konkrétně vstavačovitě rostliny, rostou...

Jejich zasazení do prostoru louky, případně okraje lesa, mě hodně zajímá, i kdy se nepovažuji za jejich znalce.

Po těchto úvahách přišel na řadu fotoaparát.

Vstavač bledý jsem si vyfotil se vzdálenosti asi 10 centimetrů, pak jsem dal ale přednost záběru z větší vzdálenosti.

Chvilí jsem u něj ještě postál a pak nerad, velmi nerad jsem se s místem svého nálezu rozloučil.

Odcházel jsem od orchideje pomalu, pomaloučku.

Ještě jednou jsem se za ní pootočil a měl chuť tomu rostlinnému skvosu, znovu zakrývanému travinami, i zamávat.

Díky Bohu za takové přírodní divadlo!

Bývá v nabídce přírody jen někdy a někde. Vstupné se něj nevybírám. Možná by se ale platit i mělo...

Na hostětínské moštobraní

Nechat si ujít hostětínské Jablečné slavnosti, to snad není ani možné.

A tak ráno hurá na vlak a vlárskou dráhou pěkným, v podzimní ráno se probouzejícím krajem do Hostětína.

Vláček zastavuje a stovky zájemců o sladoučký mok a slibovanou zába-
vu míří krok za krokem k vesnici.

Leč do cesty se jim staví první „hraniční“ kontrola na okraji obce, spo-
jená s placením vstupu na slavnosti.

Osmdesát korun dospělí, třicet dětí, do tří let se neplatí.

Marně jsem se pokoušel kontrolu přesvědčit, že ještě nemám tři roky.

Osmdesát korun a basta.

Kdo neprotestoval, tak dostal do rukou program slavností a na hrud'
samolepku.

Pak už jenom pár desítek metrů na kouzelné náměstíčko a pohledu se
nabídla tradiční jarmareční „pohádka“.

Do kruhu uspořádané stánky nabízely hned keramiku, hned umělecky
tvarovaných výrobků z měděného drátu, oči potěšila i spousta dřevore-
zeb a pletených košíků.

Kousek dál se nabízela tu byla ekologická literatura, medovina, plno
sladkostí a samozřejmě nepřeberný sortiment moštů.

Je až neuvěřitelné, kolik se toho vešlo na tak malý prostor náměstíčka.

Asi to bylo tím, že všechno tady bylo tak nějak miniaturizováno.

Odpoledne měly přijít na řadu chutné výrobky domácích hospodyň,
vdolečky, štrůdly apod.

Davy mezitím houstly a houstly, takže po poledni se už člověk bez pro-
plétání mezi lidmi nemohl dostat na vytoužené místo.

A těch bylo v areálu vesnice opět převelice.

Bylo možné navštívit moštárnu s odborným výkladem Mgr. Radima
Machů, o kterém bude ještě řeč, nebo si zajít k blízké sušárně ovoce.

Na přilehlé louce a v parku se zejména dětem nabízely rozmanité hry,
kousek dál se ti naši nejmenší mohli zase projíždět na koních, samozřej-
mě s doprovodem.

Dospělé diváky zase upoutával folklor mladých tanečnicků, nedaleko
bylo slyšet přípravu jiného hudebního vystoupení.

A co se týče občerstvení, opět nabídky zruku i chuti všeho možného, hovězích steaků i jiných grilovaných výrobků, gulášů a pravé valašské kyselice.

A právě tou jsem se dal zlákat.

Chtěl jsem za ni zaplatit vysokou bankovkou, ale paní prodávající trvala na drobných.

Pracně jsem je tedy pohledal po všech kapsách a předal do chtivých rukou.

Na oplátku jsem chtěl ale horoucí kyselici trochu pofoukat. Odpovědí mně byl úsměv a požadavek dalšího poplatku.

To je dnes doba. Člověk aby se pořád doprošoval! Tak jsem raději chvíli počkal, až kyselica vychladne.

Vrátil jsem se na náměstíčko, kde pro mě novinkou byla přítomnost celé řady regionálních politiků.

Hejtman, jeho náměstek, starostové, náměstci starostů, poslanci, kandidáti na poslance, senátoři atd.

Abych pravdu řekl, už dlouho jsem neviděl na jednotce užitkové plochy, konkrétně zde na jednom hektaru, tolik celebrit z různých politických stran.

Holt blíží se volby, došlo mně!

Jednoho ze současných senátorů jsem přistihl ve frontě na sklenici moštu.

Už to byl pro mě neobvyklý pohled.

Neustále přepočítával ve své ruce několik lesklých mincí a dvoukorun, až jsem měl nutkání mu nějakou tu minci půjčit.

Nejsem přece nelida...

Já však do Hostětína přijel i s jiným úmyslem, nejenom se pokochat slavnostmi.

Chtěl jsem vyzpovídat pana Mgr. Radima Machů, jak to bylo před dvěma roky s návštěvou prince Charlese v jejich ekologicky zaměřené vísce.

Radim byl totiž jedním z organizátorů tehdejšího památného setkání.

Vyčíhal jsem si ho po skončení jedné z jeho přednášek pro návštěvníky a bez okolků ho požádal o nějaké drby z tehdejší doby.

Učil jsem ho na gymnáziu, takže vstřícnost z jeho strany jsem tak nějak očekával.

„Radime, jak se vlastně princ s Hostětínem seznámil?“

„No, nejprve se zaměstnanci britského velvyslanectví setkali se zástupci brněnské Veroniky, která v Hostětíně provozuje informační centrum. Přípravu návštěvy pak společně připravovala obec, Centrum Veronica a naše moštárna. V posledních dnech před návštěvou se dodatečně, podle očekávání, začal angažovat i zlínský krajský úřad.“

„A proběhlo všechno podle plánu?“

„Ano, organizace byla na jedničku, princ si dal mimo jiné i výborné domácí vdolečky a neodmítl ani štamprli naší lahodné slivovice. Po prvním doušku mu sice vylézaly oči z důlků, ale pak si dal ještě dvě navrch.“

„A co ho nejvíce při návštěvě upoutalo?“

„Kupodivu nebyla to moštárna nebo kořenová čistička odpadních vod, ale ani pasivní dům.“

„Tak co tedy?“

„Obyčejná sušárna ovoce v zahradě za moštárnou. To je jediná věc, kterou na svých královských statcích nemají.“

No tohle, kdo by si to o následníkovi trůnu pomyslel? Zalíbily se mu naše křížaly... Ty já si doma suším na ústředním topení.

Hmm...

Jinak prý pohoda, princova ochranka pozornost zbystřila, jenom když se nad obcí objevilo nějaké letadélko s reklamou z blízkého kunovického letiště.

„Díky, Radime, tak už zase, prosím, běž popovídat návštěvníkům o moštování, je skutečně vynikající, zejména ten čerstvý, ale i ten s příchutí zázvoru, máty atd.“

Vyšel jsem z moštárny, ještě jednou se porozhlédl po slavnosti a pěšky směřoval kolem stovek aut na parkovišti nad obcí po silnici směrem k Pítlínu.

Při chůzi se jak známo dobře přemýšlí.

A věřte mně, bylo opravdu o čem!

Pohádkovými Kopanicemi

Končící babí léto, krása.

Ale v polovině října se už musí se závěrem tohoto krásného ročního období přece jenom počítat.

A zejména pak v Bílých Karpatech, na Kopanicích.

Kraj to byl od nepaměti drsný, kde si v minulosti chudoba s nemocemi podávala ruku.

Současně však mají Kopanice i svůj nesporný půvab.

A nejenom na jaře, ale snad i více v době babího léta.

Chtěl jsem si užít jeho posledních záchvěvů a tak jsem se vypravil do těchto končin. Abych nemusel do kopce, vyjel jsem autobusem k Valmontu a nechal se u něho vysadit. Vlastně už ne u chaty toho jména.

Jeho nový majitel přejmenoval tento známý objekt na chatu „Vyškovec“.

V rozhovoru mě ujistil, že ji bude co nevidět zvelebovat, neboť před ní zřídí lyžařský vlek a další lákadla pro zájemce.

Dal jsem si na výhledové terase polévku a následně vyrazil do lůna hor.

Měl jsem namířeno do Starého Hrozenkova.

Ještě před zanořením do lesů jsem se mohl kochat úžasnými výhledy do krajiny moravskoslovenského pomezí.

Kykula, Machnác, Povážský Inovec, Strážovské vrchy, no co mám povídat, prostě pohádka.

A pak už jsem vešel do „chrámu přírody“ a mohl nechat oblažovat svůj zrak podzimem zbarveným listím do žluta, červeně, někde už i hnědí.

Některé stromy, například jasany, však ještě svou zelení odolávaly přicházejícím chladným dnům a zůstávaly letní.

U jedné ze samot stály majestátný Janův Dub a Františkův břek, ochraňují o těchto památných stromech dobře vědí.

Asi po kilometru chůze podél mohutných buků a smrků jsem vyšel na louky nad Vápenicemi. Ne nadarmo se říká, že je to jeden z nejkrásnějších koutů Bílých Karpat.

Louky a pastviny se ještě na poslední chvíli chtěly kolemjdoucím pochlubit svojí kvetoucí krásou, ať už to byly kakosty, kopretiny, řebříčky, chrpy, nádherně vypadaly i „kněžské čepičky“ v podobě plodů brslenu.

A opět ty babím létem kouzelně vybarvené remízky.

Kdyby jenom ty, celé rozsáhlé údolí se odělo do pestrobarevného šatu.

Aniž jsem ho viděl, tak jsem v křovinách podél cesty slyšel zurčení potůčku.

Kolem roztroušených samot polehávaly kravky, kousek dál bylo zase vidět pasoucí se ovce,

Ve svahu naproti broukající traktůrek oral políčko velikosti tenisového dvorce.

Ba, ba, nežilo se tady lehce...

Můj zrak však upoutala hezká zvonička, svým vzhledem zapadala to tohoto kraje.

Od ní to bylo už jenom kousek k obecnímu úřadu, kde právě končily volby. Ale nikde ani živáčka.

Snad už bylo odvoleno.

Vápenicemi se šlo už po rovině.

Provázely mě pěkné domy se stodolami po jejich stranách.

Překvapil mě pohledný objekt firmičky, vyrábějící struny k hudebním nástrojům.

Vkročil jsem do Starého Hrozenkova, ale autobus na Brod jel až za hodinu, a tak jsem si vyšel pár set metrů nahoru kolem přestárlých jablonových sadů do prostoru starohrozenkovského opuštěného lomu s mohutnými hranoly třetihorní utuhlé lávy.

Všude kolem bylo vidět náletové břízy a vrby jívy.

Na mě však největší dojem udělalo zde se rozprostírající velebné ticho, tak vzácné v městech.

Ale nastal čas návratu strmou silničkou dolů do „Hrozenka“.

Opět mě oslnily překrásné výhledy, tentokrát k Mikulčinu vrchu.

Právě hlásil místní rozhlas výsledky voleb.

Kopanice jsou za pěkného počasí překrásné.

Jakoby jejich krása chtěla vynahradit tvrdé přírodní podmínky tohoto poutavého koutu naší republiky.

Podzimními Bojkovicemi

Ale i města mají svůj půvab.

Platí to i ve dnech komunálních a senátních voleb. Právě tento den jsem si vybral, abych navštívil nedaleko od Uherského Brodu ležící Bojkovice.

Jel jsem vlakem, vysedl na stanici Bojkovice – město. V pěkném slunečném dni mě přivítala nenápadná zastávka se zatravněnými přilehlými svahy.

Pak už mě čekal jen sešup do městského centra, kde jsem měl v úmyslu navštívit městský úřad.

Jeho vedení bylo kdysi mými žáky, takže bylo na co vzpomínat, o čem hovořit.

Z úřadu jsem se vydal Sušilovou ulicí, jakousi magistrálou města, směrem na východ.

Ulice byla tvořena jedno i vícepatrovými domy, mezi kterými byla k vidění řada prodejen nejrůznějšího ražení.

Kupodivu lepší dojem na mě dělaly ty menší, působily na můj zrak tak nějak rodinněji.

Provoz na silnici nebyl až tak velký, v Brodě je to místy mnohem horší. Ale v dopravní špičce to asi i tady vypadá jinak.

Všiml jsem si, že domy na této ulici, ale vlastně i v jiných ulicích, mají fasády hodně často zbarvené do růžova nebo do pastelové hnědi.

Na konci ulice si nebylo možné nevšimnout bojkovického muzea, proslulého svými obsažnými a cennými sbírkami.

Právě u něj jsem odbočil doleva a spatřil jeden ze dvou bojkovických pensionů. Je pěkně utvářen, rovněž s vkusně zbarvenou omítkou.

Následně mě čekala pozvolna stoupající silnice k monumentálně vyhlížejícímu kostelu sv. Vavřince se strmými přístupovými schody.

O něco dále se zjevil mým očím kulturní dům a nad ním dávala na odívání svoji existenci církevní škola.

Těsně pod ní si zase hověla Základní devítiletá škola T. G. Masaryka. Všude kolem přibývalo zeleně nejrozmanitějšího druhu, lípy, jasany, javory, vše promísené s jehličnany.

V zahrádkách byly vidět jabloně, hrušně, slivoně, nejedna z jabloní však ještě čekala na sklizeň svých plodů.

Ale co mě upoutalo v těchto místech nejvíce, to byly výhledy do krajiny, především pak k jihu a jihozápadu.

No paráda!

Hned nad městem byly zraku pohlazením patrný pastviny, a to až k rozhledně „na Skalce“ a studánce Ohloběnce.

V dáli pak bylo možné spatřit i hustě zalesněný Mikulčin vrch.

Stejně tak byl impozantní výhled na běloskvoucí Nový Světlov, jehož svahy byly pokryty téměř výlučně listnatými porosty.

A bylo se na ně co dívat.

Listí se v těchto dnech zabarvuje do celé palety barev, ať už je to žlutý, červený, případně již pokročilejší hněd.

Pomalu jsem sešel do Nádražní ulice, ale k nádraží dal přednost souběžně s ní probíhající cyklostezce pod Novým Světlovem.

Je pocitově tichá, chladivá.

V jejím úvodu bylo možné spatřit na břehu několik břeven ze starého mostu, kousek dál v řečišti zase stál ve vodě rybář.

Na můj dotaz, co se dá v Olšavě v tuto dobu ulovit, zasvěceně odpověděl: pstruzi, jelci, tlouště.

Pochválil i čistotu vody, což mě potěšilo.

Netrvalo dlouho a já u cyklostezky spatřil, i když jsem to věděl z dřívějšíka, „dojemný“ pomníček na památku obětí bombardování na sklonku války.

Pohled na fotografie těch, kteří jen několik dnů před koncem války zde zahynuli, často i dětí, byl více jak skličující.

Moje chůze pak pokračovala kolem honosné vily se stromořadím svíčkovitě utvářených jalovců.

Slyšel jsem, že v této vile kdysi pobývala moje dávná kolegyně, franštinářka, Evženie Klapetková.

Popošel jsem dál a v šeru okolní vegetace uviděl kousek zdiva bývalé soukenické valchy.

Ano, historie šla tímto krajem, a ne jenom pyšným zámekem na skalním ostrohu.

Přesto jsem zamířil svým zrakem do jeho svahu, ve kterém žijí a umírají staleté buky. Některé již padly svým stářím k zemi.

V těchto místech má člověk občas pocit, že prochází pralesem.

Za kovovým můstkem směrem k Záhorovicím mě zaujal pamětní kříž.

Je vzpomínkou na zde se kdysi vyskytující hutě.

Po nich ale už v těchto místech není ani stopa.

Vrátil jsem se k můstku.

Byl při chůzi pěkně houpavý, ale já se z něho raději podíval do splávku Olšavy.

Voda po kamenech, pokrytých řasou – žabím vlasem, zvolna plynula svou cestou.

Sem tam kolem projelo po silnici auto, ale jinak klid.

Nádraží je zmodernizované, přehledné, konstrukčně vydařené. Ty lány fotovoltaiky nedaleko už takovou krásu nenabízejí.

Jenom by to chtělo v tomto prostoru více vysazovat zeleň.

Jistě se tak stane, chce to ale čas.

Z podzimní procházky sluncem zalitým městem jsem měl dobrý pocit.

Kéž by bylo více takových pohledných sídel!

Krok za krokem Hluckou pahorkatinou

Jaro se nám kdesi zastavilo na kus řeči, zima je jako na Sibiři, ale brodským turistům to přece nemůže vadit.

A tak jsme se vydali z Věsek, kam jsme dojeli vlakem, přes Míkovice směrem na jih, do známého lesa Hlubočku.

Terén byl přimrzlý a překvapivě poměrně suchý, což bylo vlastně dobře, a tak se nám šlo docela fajn.

Prošli jsme kolem malé vodní přehrádky, o něco později v lese minuli oplocenou studánku

U Buku, a pomalu strmějším terénem vystoupali krok za krokem lesním komplexem k Hlucké bádě.

Je vlastně takovou první perličkou na vzdálenější periferii Hluku.

Ač nemá příliš dlouhou historii, může už o leccems vyprávět. Hostila hajné a dřevaře v době nepohody, milovníci přírody si u ní taktéž jistě pohověli a v neposlední řadě se stávala a stává místem zastavení a osvěžení turistů.

Již na první pohled má svůj svérázný půvab, daný nejenom jejím zjevem, ale vůbec celkovým zasazením do okolní krásné přírody.

Kousek od ní jsme pak uviděli obelisk, osazený na tomto místě koncem 19. století, aby připomínal 40. výročí vlády lichtenštejnského knížete Jana na jeho panství.

Les Hluboček byl tehdy jeho součástí.

Od něj jsme pak směřovali při mírném klesání terénu dále až do Hluku.

Je v něm celá řada zajímavostí, od historicky proslulé tvrze, přes památné domky až k vinicím na jeho obvodu.

Ne všichni však vědí, že v předpolí Hluku jsou další zajímavá místa. Nejstarší vinice města má ve svém předpolí, tedy pod Husí horou, náhrdelník, tvořený perlami dvou významných geologických lokalit.

Vzácnosti, které však spíše než laik ocení odborník – geolog.

První z nich je k nalezení v zářezu silnice, směřující z obce na jih. Jde výchoz horniny - vápence.

Řeknete si, no a co má být?

Napadlo už někoho, odkud je odvozeno pojmenování Bílé Karpaty? No od sněhu ne, tolik ho zase naše středohory nemají.

Přece od bělavých nebo šedavých vápenců.

Jistě, většina z nich je na slovenské straně hor, to jsou ta známá bradla, třeba Vršatec, ale i u nás, na Slovácku, jsou občas k nalezení. No a právě zde, v Hlucké pahorkatině, v této nepatrné lokalitě jsou ty věkově nejstarší...

Nebýt informační tabule, málokdo si tohoto místa všimne, jmenovaná hornina má stáří téměř stovky milionů let, je tedy z doby, kdy se v těchto místech rozprostíralo moře, ano, říkám to správně, opravdové druhohorní moře.

Takže když člověk vezme do rukou úlomek tohoto bělošedého vápence, případně střípků čistě šedých jílovců, drží v ruce okolo 100 milionů let.

Dobry, no nemám pravdu?

Několik set metrů dál na břehu říčky Okluky je další zajímavost, respektive přírodní památka. Uvidíme po levé straně říčky strmější břeh a v něm v rozsahu několik desítek metrů jakési červeně zbarvené „kamení“.

Geologovi by už ale „tekly sliny“, no to jsou přece púchovské slíny, jediný jejich výskyt na Moravě, no považte!

Mají rovněž druhohorní stáří.

No, a kde jsou ty slibované perly?

Mikroskopy vědí svoje. Když se odborník drobnohledem podívá na šupinkovité výbrusy těchto cihlově červeně zbarvených hornin, spatří něco, co nedokáže vyrobit ani nejšikovnější šperkař.

Jde o schráněčky mikroskopických prvků, v pradávných dobách v uvedeném moři žijících.

Právě jimi zanechali tito drobní živočichové stopu dnešním odborníkům.

Ta přemíra originálních tvarů, někdy i barev, to se prostě musí vidět. Ale jenom v zorném poli mikroskopu, tyto schráněčky mají totiž velikost zlomku milimetru.

Fotoaparátem jsem zachytil celkový ráz dané lokality a začal přemýšlet o dostižení svých spoluchodců.

Ale náhle jsem si uvědomil, že shodou okolností jsem v místech, jak psal v minulých dnech Slovácký deník, zaniklé obce Světlova.

Prý obce obývané loupežníky, a proto toto doupě zločinu bylo v 16. století obyvateli okolních obcí vypáleno.

Vyhlížel jsem ji dalekohledem drahnou dobu, nezaznamenal však po ní v okolní krajině ani stopu.

Vesnice nadobro zmizela ze zemského povrchu, jestli loupežníci, to posuďte sami!

Kolem Provodova...

Tento víkend měli brodští turisté naplánovanu trasu vedoucí kolem známého poutního místa Provodov.

Autobusem jsme chtěli jet do Bohuslavic u Zlína, a odtud pak „pešo“ až do Luhačovic.

Jelikož ale z Bohuslavic se mělo jít do kopce, usoudili jsme, že se pokusíme přemluvit řidiče autobusu, aby nám zastavil už na hřebenu před uvedenou osadou.

Pokud by snad chtěl klást odpor, byli jsme rozhodnuti použít vůči němu donucovacích prostředků v podobě dotazů na jeho rodinu a tak podobně.

Leč nebylo toho třeba, zastavil nám, a přes nevlídné pohledy ostatních spolucestujících jsme vystoupili.

Napočítal jsem 7 turistů včetně sebe, ale prý nás bylo osm.

Možná jsem po ránu někoho přehlédl, anebo dva stáli při mém počítání v zákrytu.

Bylo zataženo, ale bez deště.

Tento stav povětří se udržoval přes moje vyhrůžky dešťovými kapkami až do konce naší cesty.

Šlo se krásnou, klikatící se lesní silničkou k vyhlédnutému cíli.

Po cestě jsem očima, stejně jako ostatní, v přilehlém lese vyhledával houby.

Byl jsem první, kdo spatřil na okraji cesty statnou bedlu, ale kdosi z mých spoluchodců byl zájmově rychlejší.

Na některých stromech jsme viděli upevněné letáky s oznámením, že touto trasou povede za týden Barumka.

Naštěstí až za týden, jinak by nás zůstalo časem méně.

Asi v polovině trasy jsme na louce s hezkým výhledem posvačili a kochali se krásnými pohledy na Hostýnské vrchy, Tlustou horu a Lesní hřbitov.

Někteří z nás se nechtěli o svou svačinu s ostatními dělit, tento smutný fakt ponechávám bez komentáře.

Pak už se pochodovalo dále.

Okraje lesa byly plné krásných, dozrávajících ostružin. Ruce mezi námi přítomných žen nezahálely, a tím pádem zdržovaly pochod.

Začalo mně být ale na těle citelně chladno. Byla mně jednou z turistek nabídnuta bunda, viděl jsem jí na očích, že to myslí vážně.

Přesto jsem její jinak šlechetný úmysl s díky odmítl.

Naše cesta vedla kolem samot, v jejichž zahradách bylo velké množství dozrávajících švestek...

Bohužel pod jimi obtěžkanými stromy pobíhali velcí psi, takže naše natažené ruce opět klesaly.

O něco dál však vlčáci chyběli, a tak jsme využili okamžiku, kdy majitel usedlosti byl při práci na zahradě k nám otočen zády, a naplnili svá ústa sladkými plody.

Po cestě hřebenovkou jsme potkali vzhledově nádherného koně s ještě krásnější na něm sedící dívkou.

Kůň se jmenoval Génius, dívka Adélka. Měl jsem bohužel u foťáku už vybité baterie, takže koně vyfoceného nemám...

U Provodova si v hospůdce mnozí z nás dali pivo, já po určitém váhání rovněž.

Pak jsme už scházeli úvozovou, strmou a kamenitou cestou směrem k Řetěchovu.

Kolem nás se s vytřeštěnými očima řídili cyklisté z Brna.

Někteří z nich uměli i řídit.

Jedna mladá cyklistka se mě kličkováním mezi kameny snažila srazit k zemi. Omluvně se po tomto nezdařeném pokusu usmála a dodala, že ještě neumí moc brzdit...

Kilometrů naší chůze přibývalo, stejně jako puchýřů na nohách.

Cesta Luhačovicemi už byla fádni, stejně jako jízda rychlíkem do Brodu.

Sličná průvodčí mně nedokázala odpovědět na otázku, proč plížíci se rychlík nezastavuje v Újezdci.

Suše jsem jí naznačil, že toto předměstí Uherského Brodu tím tak trochu ztrácí na významu. Jedna z turistek, bydlící v Újezdci, však tento můj výrok považovala za nevhodný.

Celkově lze ale konstatovat, že trasa, kterou jsme procházeli, byla panem inženýrem Šlahůnkem velmi dobře naplánována.

Šlo se po pevném povrchu lesem, nabitým negativními ionty, které jak známo prospívají zdraví.

Takže sv. Bartoloměj vyšel, i když podle pranostik by mělo už končit léto.

Slavičínkem

Kterousi sobotu se vydala výprava brodských turistů do kraje krásných lesů a zelení se pyšnicích okolních lučin.

Naším plánem bylo projít krajem náhorních, mírně zvlněných rovinek až do Bojkovic.

Ráno bylo sice pošmourné, ale ručička barometru byla po poklepání přístroje na vzestupu, takže nic na počasí odolným brodským turistům nemělo bránit v uskutečnění jejich chvályhodného záměru.

Vláček „kolejáček“ nás vyklopil na okraji Slavičina, na nádraží jsme nahodili batůžky na záda a vydali se na asi 13 kilometrů dlouhou trasu.

Pravda, průchod městem byl nežřídka přerušovaný, neboť tam, kde jsou ve výpravě ženy, nelze přecházet kolem výkladních skříní bez zastavení.

Ale s tímto úkazem jsem tak nějak dopředu počítal, to mě rozhodně nemohlo nějak zvlášť překvapit!

Zanedlouho poté jsme se plynulou chůzí vnořili do hustých lesních porostů a jejich nočním deštěm navlhými stezkami směřovali ke svému cíli.

Tam, kde bylo bláta přespříliš, jsem záměrně nechal prošlapávat cestu jiným, jakmile se ale mezi námi objevily první zprávy o výskytu hřibů klouzků v okolí, rychle jsem se přesunul na špici turistického pelotonu.

Během našeho pochodu se hovořilo o všem možném, samozřejmě i o volbách, které měli všichni, alespoň podle jejich řeči, už předcházející den za sebou.

Pouze já jsem v tu chvíli mlčel, klopě oči k zemi.

Uprostřed tmavých hvozdů, při jedné ze zastávek, jedna z turistek začala znenadání tvrdit, že má narozeniny, a vytáhla z kapsy své bundy ploskačku ohnivé vody.

Asi ji nedošlo, že ve volební den se alkohol konzumovat nesmí, a to ani uprostřed lesů!

Ani jsem se pak tedy nepodivil, že se někteří z přítomných při nabídce tohoto ostrého moku začali upejpávat a následně vymlouvat, ten na žaludeční potíže, ten zase na problémy s játry.

Nedlouho po tomto nečekaném intermezzu jsem se, téměř již tradičně, odloučil od jádra výpravy s cílem nasbírat v okolních houštinách co nejvíce hřibů praváků, a to pokud možno beze svědků.

Obsah batohu přece nemusím nikomu ukazovat...

Před několika dny jsem totiž našel neúplnou rodinku hříbů pravých na Mikulčině vrchu, a tak jsem nebyl prost optimismu.

To, co jsem po několika stech metrech kolem sebe ale uviděl, mně téměř vyrazilo dech.

Les byl doslova pokryt vysokými temně zelenými polštáři mechů, konkrétně pak ploníku obecného, ve kterých v celých kruzích trůnily nádherné, mládím přímo kypící muchomůrky červené.

Snad ani v pohádce by se nenaskytla kterémukoliv oku taková scéna.

K celkovému obrazu chvíle už mně chyběla snad jenom Karkulka, perníková chaloupka a přirozeně baba jaga.

Hlasy v povzdáli však mezitím pozvolna utichaly a já si ocitl uprostřed velebného lesního ticha.

Nějakou dobu jsem se jím kochal, ale vzápětí se nade mnou ozvalo silné krákání. Byly to straky, ostatně jak jinak.

Všeobecně se o nich ví, že jsou to lesní drbny par excellence, neboť neustále dávají celému lesnímu společenstvu svým hlasovým projevem zprávu o vetřelcích v jejich rajonu.

Jednu chvíli už bylo toho skřehotu v mých uších až příliš, a tak jsem na ně zakřičel:

„Nechte toho, dámy, svým jménem přece patřím do vašeho řádu, tak klídek!“

Bohužel moc se toho nade mnou nezměnilo, ty „zlodějky“, které, jak známo, snášejí do svého hnízda lesklé předměty, mě svým pronikavým hlasem provázely do doby, než jsem znovu sešel z nitra lesa na cestu.

Přibýly k nim časem ještě dvě sojky a jedna žluna, ale na ty už byl mezi větvemi docela pěkný pohled, a nebyly taky už tak hlučné.

A pak se objevila v záhybu cesty liška, opravdová liška Bystrouška. Nepil jsem, tak snad jsem se pohledem nemýlil.

Ale jak mě uviděla, tak bleskově zmizela z dohledu. Určitě nebyla nakažená vzteklinou, to by přece za mnou přišla na kus řeči.

Zbytek cesty po žluté značce už ubíhal bez větších dojmů, akorát znovu a znovu přilehlé mladé smrčiny nabízely mému zraku celé lány červených muchomůrek.

Vytáhl jsem fotoaparát a jen jsem se modlil, aby mně v něm vydržely baterky a trošinku vysvitlo slunce.

První se stalo, sluníčko si ale dávalo na čas.

Na Sibiři šamani muchomůrky používali a možná ještě používají k rituálním obřadům. Domorodci za účelem halucinací prý pijí, omlouvám se, i moč těch osob, které tyto prokazatelně jedovaté houby pojedly.

Těmito myšlenkami provázen, vyšel jsem z lesů až u podzimem ztichlé vodní nádrže Kolelač a odtud do Bojkovic to byl už jenom kousek.

Hříby jsem tedy nenašel žádné, ale na ty muchomůrky se zapomenout nedá!

Aniž bych je pozřel, byl jsem jimi doslova pocitově omámen!

Luhačovickým Zálesím

Je to kraj bohem požehnaný přírodními krásami.

Nenavštívit ho s brodskými turisty by byl tedy nesporně hřích.

Takže v sobotním, vycházkovém ránu jsem si přivstal, dal si kávu a podíval se pro jistotu ven. Vzápětí jsem konstatoval, že jsem v noci přišel o zahradu.

Připravila mě o ni neobyčejně hustá mlha, já však věděl, že se bude v průběhu dne rozpouštět jak toho rána cukr v kávě.

Vyrazil jsem k nádraží, kde se postupně shromažďovali podobně uvažující klima-optimisté.

Vlak do Slavičina jel podle jízdního řádu a už za Bojkovicemi nás uvítala blankytně modrá obloha.

Po vysednutí z vlakového spoje jsme prošli Slavičínem a vstoupili do známého Pivečkova parku.

Při vchodu do něho nás uvítala maketa hrádku, uvnitř pak masivní, ebenové dřevo vytvarované do podob zvířat i jiných objektů.

Viděli jsme zdařilé napodobeniny kondora, vlka, žáby, svým prohnutím mě upoutala housenka píďalky podzimní.

Naše skupinka si to pak namířila lesní silničkou směrem k Nevšové.

Čas chůze jsme si krátili povídáním o všem možném, mimo jiné též o nebezpečích, které na člověka číhají v temných lesních hvozdech.

Konkrétně jsme se bavili o medvědech a černé zvěři.

Zvažovali jsme v této souvislosti, jak bychom se asi zachovali při případném svém napadení touto divou zvěří.

Návrhy na řešení byly různé, nakonec jsme se shodli v tom, že by výsledek setkání se zvířetem stejně nejvíce závisel na náladě medvěda.

Záhy nato jsme vkráčeli do malebné Nevšové a pozorovali domorodce, kteří v ten den zvolili úklid kolem svých domů.

Za obcí jsme směřovali kolem pastvin a živě zelených lučin značenou cestou do svahu.

U rozcestníku jsem chvíli vyčkal, až se poněkud vzdálí mě doprovázející přátelé, abych se konečně mohl s chutí pustit do hermelínu.

Tímto sobeckým počínáním jsem ovšem ztratil vizuální kontakt se svou skupinou, zákonitě pak sešel z červeně značené stezky, a tím pádem počal bloudit po lese.

Což o to, les byl i s hnědě zbarveným listím na větvích krásný, zejména, když mezi nimi prosvítaly kužely slunečních paprsků, ale orientační rozpačitost v nitru mé duše přetrvávala.

Pokud jsem však následně vyšel z přítmi lesa na louku či pastvinu, tak vše nejisté bylo vynahrazeno výhledy do krajiny těžko popsatelné krásy.

Asi po půl hodině tápání jsem spatřil silnici a o kousek dál první domy. Nabyl jsem přesvědčení, že jsem zachráněn.

Leč záhy se ukázalo, že viděné usedlosti patřily opět Nevšové, tedy obci, kterou jsme již procházeli.

Otočil jsem svůj zklamaný obličej o 180 stupňů a po frekventované silnici začal stíhat své přátele.

Podářilo se mně to až v Petruvce, kde seděli na lavičce před obchodem se smíšeným zbožím.

Společně jsme pak v diskuzi rozebírali klady i zápory alkoholických nápojů, jejich porovnáním nakonec s převahou zvítězily klady.

Na konci obce neodolali někteří z nás pozvání do usedlosti jednoho z turistů, v Petruvce dočasně pobývajícího.

Já však tušil, že taková nabídka asi nebude bez nabídky nechtěného, a tak jsem pokračoval k cílovým Luhačovicím už zcela sám.

Jak jsem se k nim blížil, tak jsem shledával jejich okolí civilizovanější, i stromy se mně zdály být tak nějak lázeňsky upravenější.

Starší z nich už pozbyly listí, mladší si ho v žlutozeleném obrazu ještě držely.

Stejně tak si počínala na lavičce za Kamenným křížem objímající se mladá dvojice.

Týden před Dušičkami... a láska? Jak krásné!

Asi 3 km před lázněmi jsem uviděl, nevěře svým očím, na lesní stezce tak 100 metrů přede mnou, osamocenou dívčinu.

Bez psa i bez mobilu.

Zvláštní úkaz!

Odhadl jsem její věk tak na 25 let.

Podvědomě, nebo snad i úmyslně jsem svoji chůzi zrychlil.

Když jsem se k mladé ženě přiblížil, zvolal jsem na ni, ať se mě nebojí, že jsem už jenom neškodný, starší turista.

Nevím proč, ale ona po mé informaci a shlédnutí mé postavy svoje kroky ještě uspíšila.

Já ji však přece jenom dostihl.

Ukázalo se, že jde o sportovní novinářku z Prahy.

Dali jsme řeč o atletice i tenisu, shodli jsme se přes téměř dvougenerační rozdíly prakticky ve všem.

Dal jsem jí při rozloučení i svoji vizitku, obávám se však, že mně už nezavolá.

Rychlík mě v Luhačovicích už očekával, takže hodnotím dnešní anabázi kvůli nádherné přírodě, ale hlavně závěru cesty jednoznačně pozitivně.

Přes Vizovické vrchy

Další sobotu jsem se s brodskými turisty vydal k rozhledně, která patří k těm nejoblíbenějším v kraji – Doubravě na hřebenu Vizovických vrchů.

Ráno jsem si, ještě poněkud rozespálý, přisedl do autobusu mířícího na Zlín k těm svým stezkošlapům, ke kterým už i fyzicky zcela určitě náležím.

Jelikož jsem zkušený cestovatel, usedl jsem v dostavníku na stranu, která neměla být podle mých předběžných propočtů zalita sluncem.

Nedošlo mně ovšem, že ranní, nízko položené sluneční paprsky, prosvěcují celý autobus, takže jsem si svým usazením příliš nepomohl.

Autokar jel přes Praksickou pahorkatinu, což jsem uvítal už také kvůli rozhledům do krajiny, které v těchto místech mám nadmíru rád.

Cesta do Zlína sice vede alternativní trasou i přes Biskupice, ale údolím, a tam je zajímavých výhledů do okolní přírody evidentně méně.

Ze Zlína jsme zakrátko odjeli do nedalekých Vizovic, kde měla začít naše túra.

V tomto trnkobraném městečku jsem se ale nechal zlákat v jednom stánku na nádraží tamější nabídkou valašských frgálů, a tím se následně prostorově i vizuálně odtrhl od do hor odcházející výpravy.

Jelikož ale rozhledna Doubravy byla vidět v dáli, nepovažoval jsem vzniklou situaci za tragickou a vydal se takzvaně po svých silničkou směrem na Loučku v domnění, že výpravu zrychleným krokem brzy doženu.

Leč nestalo se tak, nikoho jsem před sebou i po mnoha kilometrech neviděl, a tak jsem začal propadat depresivním stavům, obdobným těm, které měl polární cestovatel Robert Scott, který dosáhl Jižního pólu až po Roaldu Amundsenovi, a jak známo, při zpáteční cestě bídne zahynul.

To jsem přece nemohl dopustit, a proto jsem se pokusil ještě před hřebenem vrchů nevýrazným pohybem své pravé ruky zastavit nějaké auto jedoucí ve směru mého pochodu, které by mě k mému cíli dopravilo co nejrychleji.

Bezcharakterně jsem si v duchu říkal: šak nikdo mě z výpravy nevidí, nikomu nic o tomto poklesku neřeknu... a hotovo!

Problém byl ale v tom, že moje mávání rukou řidiči za okénky aut s úsměvem pouze opětovali, aniž byť jenom trochu zpomalili.

Ano, naši lidé jsou velice vlídní a „vstřícní“, jako kdybych to nevěděl!

Jo, kdybych byl o 50 let mladší a opačného pohlaví, moje šance na stop by se prokazatelně prudce navýšily, to jsem si byl plně vědom.

U majestátné rozhledny jsem byl ke svému překvapení přesto z výpravy první, prožíval jsem tedy na tomto místě neopakovatelné chvíle, podobné těm, které měli námořníci Kolumbovy výpravy.

Za výstup na rozhlednu se platilo 15 korun, kdosi dole u pokladny špitl, že důchodci nemusí platit ani korunu, pokud ovšem slíbí, že skočí z rozhledny dolů.

Stát prý tento úkon dotuje.

Takové rádoby vtipné poznámky nemám rád, mohly by se lidí na zaslouženém odpočinku bolestně dotknout.

Ale to už se vynořovali z různých okolních houštin moji kolegové - turisté.

I vydali jsme se záhy nato společně točitým schodištěm vzhůru do vytoužených, těsně podoblačných výšin, abychom se na vyhlídkové plošině rozhledny nabažili úchvatných dojmů.

Náš guru, pan Varaďa, nás pak všechny ve výši asi 30 metrů zahltl informacemi o spatřitelných subjektech, skrývajících se v dáli, já mu jen přizvukoval.

Snažil jsem se mu konkurovat a tak jsem rukou nově příchozím na plošinu rovněž ukazoval, co vidím, i když jsem většinu z toho spíše jen tušil, nežli viděl...

Po namáhavém levotočivém sestupu z rozhledny, který poněkud zmátl moje rovnovážné ústrojí, jsme skoro všichni vyrazili v družném hovoru desetikilometrovým husím pochodem lesní stezkou směrem na západ.

Náhle kdosi vykřikl „Pozor, zmijel!“

Na stezce se opravdu vinul plaz, byl však viditelně více vyděšen než my. Představil jsem ho mě doprovázejícím jako užovku hladkou.

Měl jsem chuť hada chytit i do ruky, ale tato naše nejedovatá užovka je trošinku kousavá, říká se jí také „zlobice“, a tak jsem ji nechal uniknout do křovin.

O několik stovek metrů dále jsem před zašlápnutím zachránil zase brouka, ale tím byl výčet mých dobrých skutků pro tento den vyčerpán.

Ke konci túry nám ještě jedna naše turistická duše pyšně ukázala snad půlkilogramový úlovek hříbu pravého.

Na základě viděného objektu, musím bohužel přeprocovat svůj nedávný článek o závisti, ve kterém jsem ze sebe dělal svatého.

Autokar z Horní Lhoty nás následně odvezl do Luhačovic a rychlík, soupeřící svou rychlostí s poklidně jedoucími cyklisty na souběžné silnici, pak do Uherského Brodu.

Ale nyní vážně:

Je až zarážející, kolik lidí se na jedné straně chlubí poznáním malebných koutů Bílých Karpat i Chřibů, a přitom na straně druhé řada z nich není obeznámena s jedinečnými krásami Vizovických vrchů.

Jistě, při jejich úpatích i na hřebenech není tolik parkovišť s přehlídkou nejnovějších limuzín, nenajdeme zde tolik přepychových pensionů a upravených zahrádek, ale tyto vrchy upoutají všechny čistou přírodou a málo známými zákoutími.

Předkládají poučenému návštěvníkovi celou plejádu nevšedních a pouťavých zážitků, jako byl na hřebenech Vizovických vrchů například ten dnešní.

Na Studený vrch

byl náš cíl!

Jeden z víkendů brodští turisté zasvětili výstupu na Studený vrch, který je nepříliš vzdálený od Uherského Brodu.

Dopřáli si tak trochu odpočinkovou chodeckou trasu, a to ve srovnání s 25 kilometrovou túrou na Vršatec uplynulou sobotu.

Co to je 12 kilometrů, vždyť taková vzdálenost je pro zdatné brodské turisty téměř k smíchu.

Přesto jsem ráno s účastí na této akci tak trochu váhal, meteorologický radar ukazoval blížící se clonu deště od Vysočiny, ale jak se ukázalo, našťástí se mýlil.

Vyjeli jsme autobusem v počtu asi 30 osob do Bystřice pod Lopeníkem a tam se dali polní cestou do mírného kopce.

V okolním polním porostu jsme obdivovali rozkvetlé vlní máky, ostrožky stračky, kopretiny a řadu dalších krásných lučních květin.

Podél cesty nás v plném rozkvětu zaujaly i voňavé bezy a tím se vzduch stával přímo balzámem pro naše chřípí.

Velkou obavu jsme ale měli z bahnitého terénu po nočním dešti, ale nebylo to ve skutečnosti tak zlé.

Půdy zdejšího vulkanického původu jsou takzvaně lehké, vodu příliš nedorží, a tak se nám šlapalo docela dobře.

Muži při chůzi svou mluvou rozebírali včerejší fotbalové fiasko s Rusy, ženy zase řešily přípravu koláčů, ale témata se průběžně měnila z minuty na minutu.

Brzy jsme se svým kroky vnořili do řídkého habro-březového lesa a podél járku, vymletého vodou, jsme stoupali krok za krokem výše a výše.

Chůze nebyla tak rychlá jako na Vršatec, tam se ovšem terénem pohybovala vybraná turistická gardová jednotka plná síly.

Po kratičkém bloudění jsme stanuli u jednoho z cílů naší cesty, u „U sedmi bratrů“.

Jde o velmi zajímavou srostlici sedmi kmenů jasanu, vytvářející dojem kmene celistvého.

Paní Slezáková z našich řad nám v šeru lesa prezentovala pověst o sedmi bratrech, kteří zde spáchali zločin na svém otci a byli pak úderem blesku po zásluze potrestáni.

Na tomto místě později vytryskl pramen a vyrostl kmínek se sedmi výhonky, který se věky změnil v to, co jsme na daném místě obdivovali.

O něco později se dostala k našemu sluchu od Ing. Šlahůnka informace o nedalekých studních, které jsou údajně dodnes zdrojem lahodné vody pro Brodsko.

I nadále však kolem nás přetrvávalo šero a jemně mžilo, a tak jsme raději vykročili dále.

Pozvolna jsme stoupali do svahu, kolem naší cesty přibývalo statných buků, z nichž jeden bizarní tvářnosti byl impozantních rozměrů a budil svým vzhledem naši nemalou pozornost. Fotoaparáty přirozeně nezaháley.

Netrvalo dlouho a ocitli jsme se na „červené“ značce, která směřovala na Studený vrch.

Přiznám se ale, že jsem tady výpravu „zradil“ a vydal se na opačnou stranu směrem na Mikulčin vrch.

Strmějším výstupem ve válicí se husté mlze jsem zamířil ke Trojáku, kousek od něho zkontroloval stav rodinného srubu, a pak už jenom scházel známou silnicí kolem Kopánek na Rasovou.

Jako na „potvoru“ nic od Slovenska nejelo, a tak jsem se rozhodl zamířit půvabnou lesní cyklostezkou, na které jsem nepotkal živou duši, do Bystřice pod Lopeníkem na autobus.

Minul jsem pohlednou, novotou zářící, rozhledničku „Na Vojanském“ nad uvedenou obcí a směřoval k zastávce.

Ale co nevidím? Zastavuje u mě krásné auto, z něhož vyhlédla moje bývala kolegyně na gymnáziu, prof. Jarmila Prchlíková.

Jak je ten svět malý...

Nabídla mně odvoz do Uherského Brodu s tím, že tam mají rodinnou slavnost, kteroužto nabídku jsem s povděkem přijal.

Být vezen jejím manželem, šéfem odboru dopravy v Uherském Brodě, nebylo pro mě běžnou událostí.

Byla to pro mě nesporně čest, vstřícných lidí si navíc velice vážím.

V Brodě jsem po téměř 20 kilometrech chůze kráčel k domovu s pocitem prožitky bohatě naplněného dne.

Uzavřít rozhlednu na Velkém Lopeníku

To na Velký Lopeník vystoupat, to je o něčem jiném. Dá se tak učinit z obce Lopeník poměrně strmým stoupáním kolem kapličky, anebo z Lopenického sedla, ale i z něho je to zabíračka.

Jednu takovou cestu popisují nyní.

Bylo mlhavé ráno, zachmuřený den. Člověk by nejradyji zůstal doma u kamen a otevřel toho zloděje času, tedy televizi. Uzavírat v takovém nečasu s brodskými turisty rozhlednu na Lopeníku?

Patrně ne, ale na druhé straně, proč se nevydat s brodskými turisty do míst, která mají svůj půvab ve všech ročních obdobích? Do míst s krásnými letními loukami a v zimě zase mezi sněhem zaváté osamocené chalupy, od kterých se ozývá štěkot psů, doprovázený proužkem kouře z komínů domácích topenišť.

Já vím, příliš si život na Kopanicích idealizují.

Je tvrdý, klade na místní neobyčejně vysoké nároky...

Ale jak tedy vlastně ten den probíhal?

Autobusem jsme dojeli na zastávku v obci Lopeník, vystoupili do sychravého ovzduší, opředěného řídkou mlhou.

Krátce na to se vydali v několika skupinkách vzhůru do kopce.

Procházeli jsme mezi osamocenými kopaničářskými samotami, doprovázeni úvahami, jak se tady asi jeho obyvatelům v průběhu roku žije.

Naše kroky vedly kolem kamenné zvoničky, cesta se záhy vnořila do hustého jehličnatého lesa, ale to už mlha zhoustla natolik, že viditelnost byla tak do padesáti metrů. Horský vzduch byl sice očekávaně chladný, ale zato osvěžující, oproštěný od nečistot městské atmosféry.

Docela dobře se nám v něm při nepřilíši namáhavém výstupu dýchalo.

Na hřebenu začala z mlhy prosvítat typická silueta rozhledny, která za projasněných dnů vévodí celému našemu krásnému kraji.

Na vrcholu Velkého Lopeníka již postávaly skupinky turistů hovořící česky i slovensky, přibližně ve stejném poměru. Vlastní ceremoniál uzamykání rozhledny byl započat slovy pana starosty obce Lopeníka, pak následovala dojemná minuta ticha k uctění památky čtyř děvčat, která před nemnohými dny zahynula v nedalekém údolí. Našemu sluchu byl dopřán i příhovor starosty z nedaleké slovenské obce, a pak už „Bílý

Karpat“ v bělostné říze, obdařen bujnými vousy, pootočil klíčem zámku, a tím reálně i symbolicky uzavřel rozhlednu, do mlhy se stále více nořící.

V nastávajících okamžicích se družilo všechno se vším, mezistátní hranice prakticky neexistovala.

Na několika stovkách čtverečních metrů tak vzniklo opět Československo.

Rozhodně nám, turistům, dal tamější hodinový pobyt moudré poznání, že v našem kraji je co obdivovat a ctít i v době, kdy si mlžná kráska bere za svého chotě zadumaný podzim.

Za pěkného počasí by bylo velmi vhodné vystoupat na rozhlednu, ten den to pro mlhu to nebylo možné.

Škoda.

Člověk by uviděl celou oblast východního Slovácka, tedy Uherskobrodsko, Hradištsko, Buchlovské kopce i Hostýnské vrchy, na Slovensku pak údolí Váhu, lemované Povážským Inovcem a Strážcovskými vrchy.

Krása krásoucí.

Podél Baťova kanálu

Život je změna.

A tak brodí turisté jednu další sobotu vystřídali „kotáry“ na Uher-skobrodsku rovinatou krajinou podél řeky Moravy a jejího souputníka Baťova kanálu.

Výchozí stanicí naší anabáze se stalo Veselí nad Moravou, kde nás již na nádraží čekal pan turista Karel Kostka, který se stal v dalším průběhu cesty naším zasvěceným průvodcem.

V chladnějším ránu směřovala naše výprava v počtu 15 turistů od nádraží probouzejícím se městem k blízkým Vnorovům.

Tyto obce jsou tak blízko sebe, že jsem téměř nepostřehl přechod od jedné ke druhé.

Pan Karel nás vedl ke svému domu na samotném okraji Vnorov.

Přiznávám se, že podle předběžných informací z masmédií se tak trochu počítalo se zastávkou v jeho usedlosti, ale skutečnost na uvedeném místě předčila veškerá naše očekávání.

Na vzorně upravené hostitelově zahradě nás všechny očekával prostřený stůl s mnoho dobrotami, které v průběhu času neustále přibývaly, stejně jako výzvy pana Karla k jejich konzumaci.

Vše začalo nabídkou kávy a čaje, vzápětí se na stole objevily vynikající koláčky, pak párečky s chlebem a hořčicí, nemohlo chybět ani výborné červené vínečko, sladce se převalující na našich jazýčcích.

Aby tomu nebyl konec, pan Karel záhy přinesl ze své zahradní vinice i hrozny a v závěru naší návštěvy dokonce všem nabídl i veliké šťavnaté broskve.

Jeho sympatická paní s pobídkami všech možných dobrot nezůstávala pozadu a tak jídla a pití bylo v těch dopoledních hodinách jak na královském stolci.

Nebylo tedy ani divu, že se mezi sedícími záhy rozvinula diskuze, jestli je vůbec nutno v turistickém pochodu pokračovat dále.

„Zůstaňme tady!“ ozývalo se čím dál tím častěji mezi přítomnými a souhlasné pokyvování hlav jednoznačně svědčilo o převládajícím ná-zoru.

Využil jsem v té chvíli všeobecné nepozornosti a strčil si v nestřežený okamžik jeden koláček do kapsy.

No snad to nikdo nezpozoroval, co by si lidé jinak o mně pomysleli.

Leč všechno má svůj konec a tak po hostině se ozval cinkot zajímavého, na zahradě umístěného zvonidla, které kdysi sloužilo u závor, což byl signál vyrazit dále k vytčenému cíli.

I nadále ovšem pod vedením zkušeného znalce místního kraje, pana Karla.

Ono totiž vyznat se ve spleti řeky Moravy a jejích slepých ramen, Baťova kanálu, různých přivaděčů a odvaděčů vody nebylo až tak jednoduché.

Bez jeho vedení a vysvětlujících informací, nevím, nevím, jak by to s námi všemi dopadlo.

Přece jenom jsme svým založením spíše „horalé“.

Náš pochod lemovaly více či méně od nás vzdálené lužní lesy s nádhernými majestátními topoly, jasany, javory, ale i dalšími vlhkomilnými dřevinami.

Na dosah našich rukou byly i ovocné stromy, obtížené duranciemi i jablky, leč naše morální zásady zůstávaly až na výjimky pevné.

I bylinná vegetace se občas stávala předmětem naší pozornosti.

Chtěje se pochlubit svými znalostmi, upozorňoval jsem spoluchodce na jedovatý podražec a první známku blížícího se podzimu, fialově kvetoucí, nádherné ocúny podzimní.

Zdůraznil jsem jejich smrtící účinky, přičemž se za mnou od kohosi ozvala poznámka o tchyních a v té souvislosti i možném využití popisované rostliny.

Snažil jsem se po vyřčené glose zadržet smích, ale bez většího úspěchu. Zbývalo jenom doufat, že uvedený jízlivý dovětek byl míněn jenom jako žert...

Pokračovali jsme pak chůzí podél Baťova kanálu s dobře udržovanými zdymadly a poblíž jednoho z nich zastihli i výletní loď s dětmi.

No, fotoaparáty nemohly pochopitelně zahálet.

Pak už zakrátko následoval strážnický „přístav“, prohlídka středu města a naše cesta se pomalu blížila ke konci.

Já spěchal vlastní trasou domů, takže nevím, jak dopadlo finále cesty turistů.

Jedno ale vím určitě, kdo ten den s námi nešel, přišel o nevšední, a to nejenom přírodní zážitky.

Rudickými lesy

Nevyjít v nádherné dny končícího babího léta do přírody, to není jen přestupek, ale dost závažný nerozum.

Tuto sobotu jsme se vydali, coby brodští turisté, do okolní pahorkatiny.

Sjeli jsme vlakem do Polichna a odtud započali výstup na nevysokou kupu Okrouhlá, snad jenom 373 metrů vysokou.

Při výšlapu do kopce jsme se dali zlákat sběrem bedel v okolním travnatém porostu.

Já přispěl k nastupující dobré náladě rozdáváním jablek, sympatie se dají získat i tímto způsobem.

Kdyby jenom věděli, že jsem tímto činem pouze potřeboval odlehčit batoh na svých zádech, aby mě tolik netlačil.

Cesta lesem byla tentokrát na zážitky jednotvárná, člověka v něm snad upoutávaly jen krásně vyřezávané dřevěné směrovky, bohužel orientačního popisu.

Což o to, tajemství mám rád, ale nic se nemá přehánět.

Na vrcholové kótě pracoval s technikou místní dřevorubec, svážel na hromadu staré kmeny a se zvědavostí nás úkosem pozoroval.

Proč?

Tak to opravdu nevím.

Houby v této lokalitě prakticky nerostly, nepočítám-li několik suchohřibů, „babek“, ale ty byly takzvaně dříve narozené, a tak jsem si jich příliš nevšímal.

Pak jsme se tak nějak v lese rozptýlili a každý se snažil zachránit nalezením výchozu z lesa na vlastní pěst.

Já to řešil prodíráním se trnkovými houštinami směrem k rudickému potůčku Ovcírka.

U něho jsme se sešli a pak pokračovali v malých skupinkách podél vinoucího se potoka až k chovným šumickým rybníkům, u kterých jsme si v pěkném altánku udělali přestávku na svačinu.

Hladina rybníků byla pokryta zelenými a červenými řasami, zřejmě je dusíkatých látek na okolních polích nadbytek.

V tomtéž místě, už při polykání chutných soust, jsme započali rozpravu o kandidátech blížících se prezidentských voleb.

Bohužel žádný z nás nebyl svými návrhy na ně přesvědčivý.

Jeden z kandidátů prý odrazuje svými váčky pod očima, jiný ignoroval i nedávnou prohibici, další z turistek zase soudila, že jednomu z kandidátů při besedách s potenciálními voliči zase neladila barva kravaty s oděvem.

Někteří mezi námi přišli s návrhem kandidatury Lucie Bílé a Karla Gotta, ale ti, co vím, zatím kandidaturu nepodali, i když by sehnání 50 000 podpisů pro možnost kandidatury bylo pro ně pouhou formalitou.

Nebude to tedy jednoduché zvolit v lednu nového praporečníka, to bychom si měli zavčas uvědomit!

Po odpočinku jsme v chůzi pokračovali orosenou travnatou nivou směrem k Šumicím.

Kolem naší trasy se prostíraly nádherné, žlutí a červení zbarvené lesy, takže nezbylo než vytáhnout fotoaparát a fotit a fotit.

Moje diskuze s doprovázejícím kolegou se bohužel zvrhla, neboť jsme se bavili pouze o nemocech a doktorech, při porovnávání obou hodnot vyhrávaly v rozhovoru na celé čáře žel právě ty nemoci.

Od svého doprovodu jsem se pak odpoutal a zamířil přímo do centra Šumic za jednou mně známou mladou rodinou.

Když jsem procházel vsí, projížděl kolem mě na kole zamyšlený pan exposlanec Hovorka. Nedivím se, pomalu končily volby.

V navštívené rodině měli bohužel už po obědě, to se občas stává, opět je to jednoznačně moje vina, nemám doma zapomínat hodinky!

Proč jsem členy dotyčné rodiny při nastávající rozmluvě vůbec nepustil ke slovu, to snad ví jenom Pánbůh!

Od známých jsem pak zamířil pohodovou cyklostezkou ve sluneční lázni do Újezdce a jenom tak tak stihl vlak do Uherského Brodu.

Do našeho vagonu však nepřišel průvodčí, skutečně nevím, co na to mám říct.

Nechtěně jsem tedy ochudil stát asi o pět korun.

Naštěstí šlo jenom o výjimku, někteří z těch nahoře prý ochuzují státní rozpočet víc!

Po návratu domů jsem si nedočkavě pustil televizi s prvními výsledky senátních voleb.

Má duše se záhy poté naplnila radostí po ujištění, že nově zvolení senátoři, a to bez ohledu na svoji politickou příslušnost, budou podle svých slov ve svých funkcích usilovně prosazovat naše zájmy.

Sdílet s námi nejenom chvíle radosti, ale i příval každodenních všedních starostí.

Jejich usměvavé tváře v povolebním odpoledni byly toho jednoznačným příslibem.

„Ohnivou“ stezkou

Zvláštní název má moje úvaha, ale určitě je srozumitelná pro ty, co se alespoň trochu vyznají v geologických dějinách našeho kraje.

Před několika desítkami milionů let se země v této krajně otevřela, aby dala vznik sopečným horninám, konkrétně pak andesitu.

Kdo by chtěl jít po stopách těchto pradávných dějů, měl by se vydat stezkou od motorestu Rasová kolem velkolomu Bučník přes známou Modrou vodu, Valy až k Novému Světlovu nad Bojkovicemi.

Absolvovat tuto trasu se opět pokusili uherskobrodští turisté.

Po vystoupení z autobusu kousek od Rasové jsme se v nevelkém počtu vydali slunečním dopolednem prašnou cestu k již uvedenému Bučníku.

Pohled na něj však byl našim očím do značné míry odepřen, neboť i v sobotu tam probíhala těžba kvalitního kameniva.

Přes vstupní bránu však bylo vidět rozlehlé masivy vulkanického andesitu, obklopeného neméně mohutnými vrstvami pískovců.

Dříve se v těchto místech dařilo nacházet porcelanit, „zmučené“ to kamení, které vznikalo přetavením jílovců z nitra země deroucí se lávou.

Míval na svých plochách kresbičky ze solí manganu, takže ho místní hybatelé používali jako originální obkladový materiál.

My však pokračovali lesními stezkami dál a dál.

Nedaleko naší trasy se nacházely zbytky středověkého hradu Zuvačova, který však ten den nebyl našim vyhlédnutým cílem.

Tím byla v kraji známá, turisty často vyhledávaná Modrá voda, taktéž bývalý to kamenolom ve dvacátých letech minulého století.

V jeho prostoru se dnes rozprostírá nevelké jezírko obklopené andesitovými skalami.

Mělo a má i v současnosti svůj romantický nádech, i když jeho voda už zdaleka už modrou barvou neoplývá.

I tak jsme se mohli kochat krásou okolní vegetace, přičemž pozoruhodný byl na hladině zrcadlový obraz sklánějících se k ní stromů.

Na ní se svižně proháněly vodoměrky a bruslařky, nad ní zase kroužily směr rychle měnící pestrobarevné motýlice a vážky.

A všude kolem uchvacoval ten prostírající se klid, který v urbanizovaných a dopravou přesycených oblastech žel už citelně postrádáme.

Posvačilo se na nedalekém palouku a ve skupinkách pokračovalo v cestě dál. Někteří z turistů se vydali cestou k Záhorovicím, my však upřednostnili cestu po zelené značce směrem k zámku Nový Světlov.

Jen málokdo si všiml na této trase nedalekých Valů, vyvýšeniny, která je poněkud opomíjeným bodem této krajiny na naší „ohnivé“ stezce.

Měl na nich původně stát hrad Nový Světlov.

Na místě jsou ještě i v současnosti patrné valy, které lemovaly hradiště, které chránilo kraj před nájezdy hlavně z Uher.

V této lokalitě se kdysi údajně našly i měděné a stříbrné mince z doby císaře Trajána, což samo o sobě svědčí o tehdejší významu tohoto místa.

My však pokračovali v cestě, netrvalo dlouho a naši skupince se otevřel pohled na bělostné kontury zámku.

Procházel jsem jeho anglickým parkem směrem k bojkovickému nádraží.

Zámecká zahrada upoutává zájem lidí mnoha běžnými, ale i vzácnějšími druhy dřevin.

A tak jsme v ní již při vstupu mohli obdivovat jemnými jehlicemi obdařenou borovici vejmutovku, kousek dál majestátné červenolisté buky,

u sochy římské bohyně lovu Diany pak uviděli známý a obsahem léčivých látek jinan dvoulaločný.

Pozornost si vynucoval i vzácný, zvláštním tvarem listů charakteristický liliovník tulipánokvětý.

Pak už nás čekal jenom sešup strmou strání k nádraží, nástup do autobusu kvůli výluce železniční dopravy, a následné předsednutí na vlak v Nezdenicích.

Byl už nejvyšší čas vrátit se domů.

Sloupec teploměru se totiž nemilosrdně blížil k třicítce. Ještě štěstí, že jsme většinu trasy absolvovali zastíněným lesními stezkami.

Ke strmému Vršatci

Brodští turisté jsou známi tím, že pod vedením pana inženýra M. Šlahůnka vyrážejí každotýdenně do nejkrásnějších míst našeho kraje a leckdy se vydávají i na spanilou jízdu do vzdálenějších končin.

Nebylo tomu jinak ani první červnovou sobotu, kdy se skupina 14 nejzdatnějších brodských turistů vydala na mnoho desítek kilometrů dlouhou túru k Vršatci, bizarně tvarovaným skalám na slovenské straně Bílých Karpat.

Ale vezmu to od počátku.

Ranní motoráček vyjel z Uherského Brodu směrem na východ, aby za Bojkovicemi jeho rytmické zvuky pronikaly živou zelení pastvin na Slavičínku s pasoucími se kravkami a ovečkami.

Čas od času srnečka, stojící nedaleko trati, za vláčkem zvědavě obracela hlavu s úmyslem podívat se na zvláštního tvora, narušujícího ranní idylku probouzející se krajiny.

Po příjezdu do Bylnice nám nezbývalo, než si s úsměvem nasadit batohy na záda, vzít trekingové tyče do rukou a vyrazit vlhkými lučinami do strmého svahu.

Síly bylo ještě dostatek a tak snad jenom jedinou překážkou našeho výstupu se staly elektrické ohradníky pro skot, které jsme překračovali s maximální opatrností, abychom nedopadli jak farář Otík ve filmu „Slunce, seno a jahody“.

Maličko jsme v místě četných remízků začali i bloudit, vyrazil jsem tedy sám na obhlídku terénu s nadějí, že potkám v blízkosti hranice nějakého domorodce, který nám ukáže „Směr“.

Nezdařil se, ale i tak jsme se záhy dostali na zpevněnou hřebenovou cestu a odtud se nám při pohledu na západ prostřel kouzelný pohled na naši krásnou Moravu a nedaleký Vlárský průsmyk.

Po dalších několika kilometrech svižné chůze jsme začali procházet nádherným horskými bělokarpatskými loukami, kde jsem nestačil svým přátelům pojmenovávat známé i méně známé druhy horských bylin.

Státní hranici jsme překročili téměř bez povšimnutí, ale náš chodecký peloton se přece jen maličko roztrhal do menších skupinek.

Žízeň jsme ukájeli z vlastních zdrojů anebo ze studánek s křišťálově čistou vodou.

Jedinou nepříjemnosti snad byli jen občas kolem nás projíždějící cyklokrosaři, před kterými člověk občas nestačil uskakovat do stran.

Někdy se ozvalo od řídítek „Děkujeme“, jindy zase „Ďakujem“.

Rozdíl ve výslovnosti byl tedy nicotný!

A opět ty skvostné louky.

Jestli je někde na světě ráj, tak je na loukách Bílých Karpat. Ne stovky, ale tisíce kopretin, pryskyřníků, zvonků a kohoutků upoutávali náš zrak.

To už nebyly louky, ale žlutobílé koberce, přírodou prostřené našim očím.

U kapličky při cestě jsme objevili i pohádkové vstavače plamaté!

Pokud jsme procházeli lesy, tak mohu potvrdit, že v životě jsem neviděl tak mohutné buky s mnohametrovými obvody, o jejich pokroucených mohutných a částečně obnažených kořenech ani nemluvě.

Krajina se však svým rázem začala postupně měnit. Oblé pískovcové hřbety, tak jak je známe u nás, zdatelně přecházely ve strmé vápencové kopce, opět s bohatým lesním porostem na úbočích.

A náhle se z nich vynořil cíl naší cesty, obrysy skalního chrámu – Vršatce, který je vidět i od Maršova nad Uherským Brodem.

Skalní bradla se nad námi monumentálně tyčila k obloze i se zbytky středověkého hradu, panství to kdysi proslulého pána Pováží – Matúše Čáka Trenčanského.

Toulal jsem se rozsáhlými ruinami tohoto hradu a přemýšlel o životě tehdejších jeho majitelů. V této souvislosti si člověk uvědomuje pomíjivost moci a bohatství v čase!

Mohutné bloky bílých, ale i červených vápenců mě přímo vybízely k hledání amonitů a belemnitů, vůdčích to zkamenělin z období druhohor.

Výhled z Vršatce na Pováží se dá slovy těžko vyjádřit, byl prostě nezapomenutelný. Snad celé západní Slovensko bylo jak na dlani, a to i s Klakem a částí Malé Fatry.

Nechtěl jsem se vracet zpátky do našeho výchozího místa, tedy Bylnice, stejnou trasou, a tak jsem se odpoutal od výpravy a scházel překrásnými loukami do Sidonie, potokem rozpolcené osady mezi naši zemí a Slovenskem.

Potkávání lidé při průchodu touto osadou byli milí, ať už hovořili po našem nebo slovensky. Navíc zde mohl člověk v pohostinství kromě našich korun uplatnit i několik užmoulaných eur.

Nohy už bolely, ale v místní krčmě se mě ujali velmi sympatičtí Slováci z nedaleké obce a svezli mě svým autem k Vlárskému průsmyku, dopraveně nezvykle klidnému.

Pokračoval jsem pak po krajnici silnice zpět do Bylnice, ale neviděl jediný vlak na souběžně probíhající, kdysi známé železniční trati Brno - Trenčanská Teplá.

Zvláštní pocit, škoda!

Ale i tak jsem hranici mezi našimi státy nepostřehl.

A to je dobře!

Lesy Hlubočku

Nevyrazit v krásném počasí do přírody, to by byl důvod k nežádoucím otázkám. Obloha jako vymetená, ranní teplota sice ještě trochu sbíhající k nule, ale s předpokladem rychlého vzestupu.

A tak jenom rychle na nádraží, koupit jízdenku do Věsek a s velkým houfem brodských turistů vyrazit za prožitky probouzejícího se jara.

Následoval přechod do sousedních Míkovic a přivítání se s jejich turisty, povinná registrační „štamprle“ a společně vzhůru do blízké pahorkatiny.

Ale ještě i na konci vesnice vystoupila z místního kadeřnictví jedna žena s další nabídkou panáka slivovice.

Jde evidentně o kraj prostoupený milými zvyky.

Loukou se šlo k nejbližšímu lesu kolem přehrádky a muld pro motokrosaře.

Poblíž bylo i dětské hřiště se skluzavkou.

Na ní se asi dvouletý chlapec spouštěl dolů, přičemž mě upoutalo jeho povzbuzování ze strany jeho otce: „Nebrzdi, jsi přece chlap!“

Vzpomínám si, jak kdysi na jiné túře jedna starší turistka naříkala, že už nemůže a že je věkově přezrálá.

Odpověděl jsem jí tehdy: „Paní, jestli vy jste přezrálá, tak já už jsem po sklizni.“

No ale dále!

Naše turistické voje se cestou lesem Hlubočkem potrhaly, navzájem promísily, terén byl stále obtížnější.

„Vydržte, vydržte, co nevidět to půjde s námi s kopce,“ povzbuzoval jsem některé po čtyřech lezoucí.

Nevím, ale podle výrazu jejich obličejů mě asi špatně pochopili.

Pomáhal jsem jedné starší paní se zvednout po uklouznutí, přičemž jsem se dbal na to, abych byl při této pomoci viděn.

Na vrcholové kótě s neuvěřitelnými 351 metry nadmořské výše se nám všem nabídl úžasný výhled na celé Pomoraví.

Chvilka kochání se přenádhernou krajinou, ale pak už jen návrat jinou trasou do Míkovic. Někteří však pokračovali až do Hluku.

Dobře jim tak!

Naše houfy směřovaly dosud spícími předjarními lesy lesními cestami, částečně zarubanými, k výchozímu místu.

V jednom lesním úžlabí jsme viděli nádherný, desítky metrů dlouhý ledopád.

Po cestě byl k máni nespočet konverzačních témat.

Stal jsem se součástí skupinky, která se navzájem chlubila zkoumáním rodokmenů svých předků.

Jeden ze seniorů deklaroval, že jeho vzdálený předchůdce patřil do rodiny maďarských šlechticů, snad Szécenyů, já už vlastně ani nevím.

Kolega ho trumfnul předkem údajně pocházejícím ze Zauralí.

Můj dotaz, jestli se nejedná o Atilu, však ponechal bez povšimnutí.

Začal jsem trpět komplexy, ale naštěstí jsem si vzpomněl, že mně matka kdysi říkala, že jeden z mých předků byl údajně napoleonským vojákem.

Po uvedení tohoto faktu jsem sklidil nefalšovaný obdiv ze stran mě doprovázejících.

Netakticky jsem ale dodal, že na jeho hodnost si bohužel už nevzpomínám.

Mávnutí rukou jednoho z turistů mě pak rozhodně nepotěšilo.

Jelikož ještě zbýval nějaký čas do odjezdu vlaku do Brodu, přemluvil jsem několik „hradišťanek“, ani nevím, kde se vzaly, aby se šly se mnou podívat na strmou sprašovou stěnu řeky Olšavy s hnízdícími ledňáčky.

Na samotném místě obě bývalé kantorky byly doslova uchváceny spatřeným přírodním jevem, akorát se mě ptaly, kdeže jsou ti ledňáčci?

Rádoby vtipně jsem odpověděl, že po slevě za 8 korun v Tesku. Vzápětí jsem se zastyděl, ano vím, byl jsem trapný.

Pak už jenom motoráček od Uherského Hradiště, prohlížení si ubíhající krajiny Poolšaví, a v Brodě konečně „Konečná“!

Krajem žítkovských bohů k pramenům Olšavy

Letošní podzim je svým počasím takový „aprilový“. Pár dnů je babí léto a pak z ničeho nic přijde plískanice, připomínající blížící se listopad.

Brodští turisté si vybrali předcházející sobotu tu první povětrnostní variantu.

Modrá obloha, sem tam protkaná chemtrails, tedy kondenzačními pruhy letadel, věštila pěkný sluneční den.

Cílem nás, milovníků chůze, se stal kraj „žítkovských bohů“. Není příliš vzdálen od našeho města a má svoje nezaměnitelné přírodní kouzlo.

Když autobus v ranních hodinách uháněl z našeho sídla k Bílým Karpátům, tak právě nad nimi vycházelo slunce.

Už tento vizuální prolog byl pro oči mnohých z nás fascinující.

U pily ve Starém Hrozenkově jsme z autokaru vystoupili a strmým svahem pomalu směřovali na kótu Boky.

Z komínů některých okolních samot se linul bílý dým, patrně potomci „bohů“ v chladném ránu přikládali do kamen dřevěná polínka.

Dech se nám při namáhavém výstupu krátil, a tak bylo nutno čas od času naše kroky pozastavit, obrátit se a podívat zpět do údolí.

A v ten okamžik nejedna romantická duše musela zaplesat.

Pod námi se vytvořila typická inverzní situace, tedy opak běžného zvrstvení atmosféry, kdy dole se kdekdo tetelil chladem a my nahoře, na kopcích, se vyhřívali v teplých slunečních paprscích.

Studená vzduchová hmota v údolí byla prosycena hustou mlhou, která jakoby zvolna „stékala“ dále ke slovenským hranicím.

Kdyby jenom teplo, ale na hřebeni, už jen kousek od centra Žítkové, se nám v průzračné atmosféře nabídl překrásný výhled na kopaničářské samoty, roztroušené mezi lesíky a remízky s pastvinami.

Přirozená, potokem tvořená hranice se Slovenskem se dala tušit jen pár set metrů od nás.

Marně jsem v jejím okolí zrakem pátral, čím se naše krajiny svým přírodním rázem od sebe odlišují...

Prošli jsme kolem hotelu Kopanice k obecnímu úřadu, kde jsme si udělali krátkou občerstvovací zastávku.

A pokračovalo se dál. Jenže naše cesty se rozrůznily.

Někteří z nás znovu sešli do údolí k hranici, jiní dali přednost hřebcovce ke Skaliči s výhledy, které překonaly veškerá naše očekávání.

Nejenom „Horenka Chabová“ byla na dosah ruky, ale o něco dál i Mikulčin vrch, Kykula, Sokolí kameň, a pak v dále masivní Povážský Inovec a Strážovské vrchy.

Když k viděnému na obzoru naše oči připojily pastelově zbarvené okolní lesy, tak už si nebylo více co přát.

Červeně značkováná cesta se brzy vnořila do hustých lesních hvozdů.

Kolem ní rostly po posledních teplejších dnech houby, viděl jsem celé shluky muchomůrek červených, sem tam byla ke spatření i holubinka.

Jenže na stromech visela upozornění, že se do lesa v tyto týdny kvůli jelení říji nesmí.

Červená značka vyústila v prostoru pramenů Olšavy, které jsem se už jen osamocen pokusil najít.

No jo, ale nastal problém.

Začal jsem bloudit v zamokřeném terénu, prodírat se houštinami i vysokou orosenou trávou pod bukovými velikány.

Uvědomoval jsem si v těch chvílích, že Olšava, podobně jako Amazonka, má několik pramenišť.

Po téměř hodinovém hledání, kdy jsem už téměř resignoval, jsem spatřil na jednom z buků v mladém lese tabulku – Pramen Olšavy.

Možná to nebyl ten originální zdroj naší řeky, ale jeden z nich určitě.

Pak už jsem se navracel do civilizace po vrstevnicových a spádnicových lesních cestách.

Najít tu ideální, k cíli nejrychleji mířící, až tak zase jednoduché nebylo, všechny totiž byly pokryté silnou vrstvou spadaneého hnědého listí.

Nakonec jsem přece jenom natrefil na zpevněnou šotolinovou silničku, doprovázející klikatící se Olšavu.

Kráčel jsem už v pohodě, z okolních stromů mírným větříkem shazované listí doslova „sněžilo“.

Zabýval jsem se myšlenkou, jestli se mně podaří stihnout vlak v Pitíně.

Když tu náhle, snad 20 metrů přede mnou u hájenky Podlesí, se plavmo přes cestu „přenesl“ jelen.

Co vím, snad osmerák?

Bleskově jsem sáhl po fotoaparátu, ale ten krasavec byl rychlejší, jak se nečekaně zjevil, tak jako duch zmizel v přilehlém lese.

Lepší zážitek toho dne jsem si nemohl přát.

Příroda je úchvatné divadlo, na jehož podiu se neustále střídají herci i divadelní kulisy.

Každou chvíli se na tomto přírodním jevišti děje něco nového, a přesto uklidňujícího.

Příroda by se tak mohla stát návodem pro náš uspěchaný život.

Ved' mne dál, cesto má

Autorské právo © Jaromír Slavíček 2015
slavicek.tenis@seznam.cz

Fotografie © Jaromír Slavíček

Ilustrace na přední straně obálky © Jana Jurásková

Vydal ELTISK, vydavatelství a nakladatelství
Mariánské náměstí 63, 688 01 Uherský Brod
www.eltisk.cz
vydavatelstvi@eltisk.cz

Sazba a tisk ELTISK, s. r. o.
1. vydání

Všechna práva vyhrazena. Tato kniha a ani její části nesmí být rozmnožována tiskem, fotokopíemi, počítačovými datovými soubory, ani jiným způsobem bez předchozího svolení autora.

ISBN 978-80-88116-06-6

ISBN 978-80-86116-06-6

9 788088 116066